National Library
Bibliothèque Nationale
MAR 12 1981
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A 0N4

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 9 (1620) 1981 — NELJAPAEVAL, 5. MÄRTSIL — THURSDAY, MARCH 5 — XXXII aastakäik

Kus toimub ESTO?

VANCOUVER SOOVIB OTSUSEGA OODATA

VANCOUVER (M.E.) — Kui organisatsioonide esindajad Toronto Eesti Majas sel laupäeval asuvad arutama, kunas ja kus korraldada järgmised Ülemaailmsed Eesti Päevad, siis ootab neid ees soov Vancouverist oodata otsuse tegemisega. See seisukoht võeti siin möödunud nädalal peetud koosolekul, kus valiti erikomisjon „jõudude ülevaatuseks".

„Meie Kodu" aulasse oli kogunenud Vancouveri Eesti Seltsi peakoosoleku otsusel kokku kutsutud erikoosolekule üle 70 inimese, kes kuulasid huviga Eestlaste Kesknõukogu Kanadas abiesimehe Enno Lepnurme põhjendusi, miks järgmised Ülemaailmsed Eesti Päevad peaksid korraldatama Vancouveris.

Pärast poolt ja vastu sõnavõtte, toimunud hääletamisel 34 pooldas ESTO korraldamist Vancouveris ja 5 oli vastu. Ülejäänud jäid erapooletuks.

Organisatoorse ja tehnilise läbiviimise võimaluste selgitamiseks valiti 17-liikmeline komisjon. Üheks tugevamaks mõtte kandjaks on õp. Toomas Vaga Vancouveri eesti noorte toetusel, kes koosolekul olid esindatud paarikümnega.

Nädalakroonika

LONDONIS OODATA PULMI

☆ 32-aastane prints Charles abiellub juulis 19-aastase Diana Spenceriga. Tulevane kuninganna on kuninglikust soost rikka maadeomaniku tütar ja esimene inglise päritoluga kuninga abikaasa viimase 300 aasta kestel.

☆ Rahvalaulude laulja Kenny Rogers ostis Beverley Hillis 35-ruumilise maja kümne aakrilisel lotil. Ta maksis selle eest 14,5 miljonit dollarit. See on kõrgemaks hinnaks mis kunagi on makstud USA-s eraelamu eest.

☆ Korrarikumisest Lääne-Berliinis võtsid osa maskeeritud noored, kes purustasid äride vaateaknaid ja ameeriklastele kuuluvaid autosid. Politsei kohale ilmumisel kadusid märetsejad, et jatkata oma purustamist teistes kohtades, mis ei olnud valve all. Lääneriikide diplomaatide arvates on rahutused organiseeritud venelaste abil vasakpoolsete noorte poolt, et halba varju heita Lääne-Berliini politseile.

☆ Nõukogude Liit püüab tähelepanu juhtida kõrvale Ameerika presidendi süüdistustelt, et maailma terroristide peakorter on Moskvas ja süüdistab CIA-d poliitilistes mõrvades. Nõukogude Liit väidab, et CIA organiseeris J. Kennedy, Martin Luther Kingi ja Itaalia endise peaministri Aldo Moro mõrvamise. Samuti paneb „Tass" endise Kongo peaministri P. Lumumba ja Tshiili kommunistliku peaministri Salvador Allende surma CIA süüks.

☆ Austraalia abielupaar, kes hiljuti leidsid 60-naelase kullatüki, elavad nelja alaealise lapsega vaesuses, kuna Austraalia valitsus keelustas kulla müügi Las Vegase õnnemängu-kasiinole ühe miljoni dollari eest.

☆ Inflatsiooni tõttu väärtuse kaotanud ühenaelane inglise paberraha kaob käibelt 1983. aastal ja asendatakse metallrahaga.

☆ Itaalia president Sandro Pertini ütles parlamendis peetud kõnes, et temal olevate andmete järgi varustab ja annab treeningu Itaalia terroristidele Nõukogude Liit. Väljaõpe toimub kommunistliku idabloki riikides Tshehhoslovakkias ja Ida-Saksamaal.

(Järg. lhk. 3)

ÕLIHIND TÕUSIS

Esmaspäeval tõusis taas bensiini ja kütteõli hind keskvalitsuse ja Alberta vahelise riiu tõttu energiapoliitika pärast. Alberta provints vähendas seetõttu oma toodangut, mis tuleb täita importeeritud kallima tooröliga. Tavaline bensiin maksab nüüd umbes 31 c. liiter.

Mõra parlamendi opositsioonirindes

OTTAWA — Juba teine konservatiiv murdis parlamendis opositsioonipartei joont vaidlustel põhiseaduse kava üle. William Yurko tegi seda varem ja nüüd järgnes George Hees.

Opositsioonijuht Joe Clark sai tagasilöögi äsjasel konservatiivide erakonna konverentsil, kus teda toetas vaid kaks kolmandikku delegaatidest. Mõranenud partei seisab tõenäolikult uue juhi valimise ees.

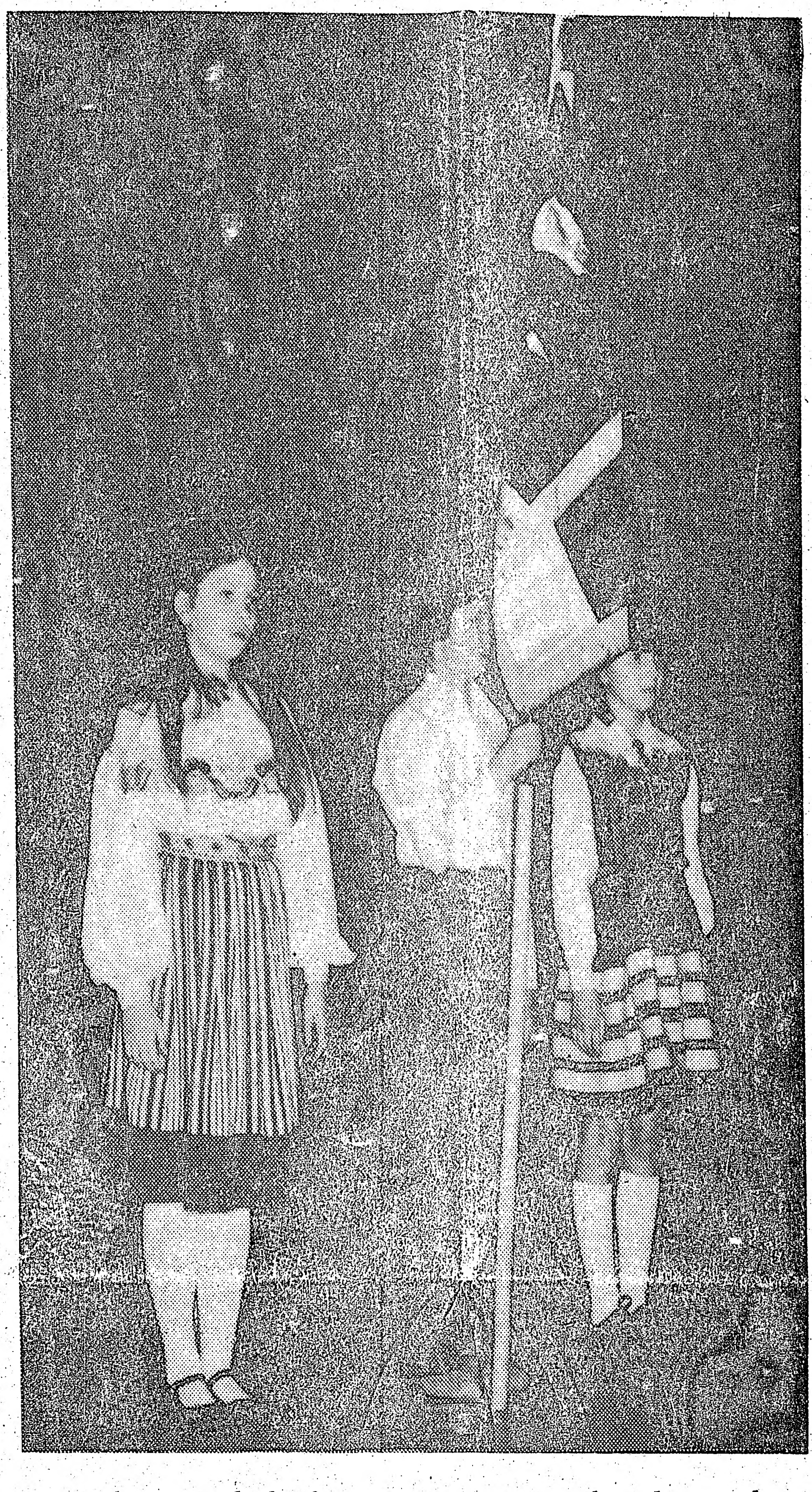

T.E. Seltsi Täienduskooli E.V. 63. aastapäeva aktusel 24. veebruaril lipuvalves Pia Metsala, Markus Silmberg ja Riina Kindlam.

(Lähemalt lk. 4) Foto — O. Haamer

Filmiõhtu ja näitus

**Soome skulptori
prof. ARMAS HUTRI töödest
pühapäeval, 15. märtsil kell 3 p.l.
Eesti Majas.**

Euroopa Majandusliidu või venelastele

GEISLINGEN (ME) — Vastavalt „Agrar-Europe" informatsioonile soovitab Euroopa Majandusliit uue võiäri N. Liiduga hoolimata läinud aastal kuulutatud embargost. Seekord müüakse või esialgul Bulgaariale. Rezhii on jällegi prantsuse kaubandusorganisatsioonil „Interagra", mille sheff Jean Baptiste Doumeng kannab oma kuuluvuse tõttu komparteisse hüüdnime „punane miljonär". Ta tahab osta Bulgaria-Connectionile 50.000 tonni võid hinnaga DM 2,96 marka kilo.

-kk

MOSKVA LOOBUB MAAILMAREVOLUTSIOONIST?

Äsja peetud kommunistliku partei 26. kongressi avakõnes N. Liidu president Leonid Brezhnev ei tõstnud esile vajadust õhutada ülemaailmset töötava rahva revolutsiooni, vaid pühendas enamiku oma kõnest puudustele, mis N. Liidus tuleb kõrvaldada järgmise viisaastaku jooksul. Võrdlemisi pehmes sõnastuses kirjeldas ta vahekordade halvenemist USA-ga ja luges vajalikuks isikliku kokkusaamise president Reaganiga; et lahendada eriarvamisi suurvõimude vahel. Brezhnev kritiseeris teravalt töölisrahutusi Poolas ja lubas sotsialismi kaitsta sõjalise jõuga, kui see osutub vajaliseks.

Kommunistliku partei 26. kongress, millest võtsid osa N. Liidu ülemnõukogu liikmed, valitsus, kommunistliku partei juhatus ja paljude maade kommunistliku partei juhid, algas Moskvas 23. veebr. N. Liidu president Brezhnev kritiseeris USA uut relvastumise kava ja välispoliitikat, mis ohustavat rahu maailmas. Ta lükkas tagasi kõik süüdistused N. Liidu vastu, mis Ronald Reagan loetles USA presidendi ülesannetesse astudes. Mitte N. Liit, vaid USA olevat see, kes segab end teiste riikide siseasjadesse. Mitte N. Liit vaid USA saatvat relvi ja sõjalisi nõuandjaid El Salvadori, et toetada diktaatorliku valitsuse võitlust rahva poolt toetatud vabadusvõitlejate vastu. Ta hoidus teravate sõnade kasutamisest president Reagani vastu ja luges vajaliseks, rahu säilitamise huvides, isiklikku kokkusaamist presidendiga.

VIISAASTAKU PLAAN

Vahekorra selgitamisel Poolaga Brezhnev oli palju resoluutsem. Poola tööliste streike ja nende poliitilisi nõudmisi ta luges sotsialismi vastaseks liikumiseks, mida juhitakse väljastpoolt, eriti USA CIA abil. Rõhk Brezhnevi kõnes oli asetatud N. Liidu majanduslike probleemide selgitamisele ja lubaduse andmisele, et kõik puudused N. Liidu majanduses likvideeritakse järgmise viisaastaku kestel, et rahvad N. Liidus võiks elada rõõmsalt ning nautida rahu. Välisvaatlejad on märkinud juba selle lubaduse kohta, et N. Liidus ei ole seni täidetud ühegi viisaastaku plaani ja tõenäoselt ei täideta ka selle, 26. kongressi poolt vastuvõetud plaani. Seda plaani ei tasu isegi lähemalt uurida.

Sõna kongressil anti ka teiste maade kommunistlike parteide või riikide juhtidele, kes kõik tõstsid esile N. Liidu juhtivat osa kommunismi senises võidukäigus. Seda tegi Afganistani praegune president, vaatamata N. Liidu sõjalisele okupatsioonile ja Fidel Castro, kes Kuuba diktaatorina ei väsinud kiitmast N. Liitu. Ta kategooriliselt eitas Kuuba sekkumist teiste Ladina-Ameerika riikide sisemistesse asjadesse, eriti El Salvadori mässuliste väljaõpetamist ja nende varustamist N. Liidu relvadega.

SISEMISED RASKUSED

Enne kommunistliku partei 26. kongressi läänes tehtud ülevaate kohaselt Moskval on rohkem probleeme oma sõprade — kommunistlike riikidega, kui oma vaenlaste — kapitalistlike riikidega. Viimased on finantseerinud kommunistlikke maid sadade miljardite dollaritega ja teevad seda veel praegu, nii et kommunistikel maadel on raskusi juba oma võla protsentide maksmisega. Kommunistlikud maad selle vastu on rahutud, valitsusvastane meeleolu süveneb ja nõutakse reforme, mis ohustavad „sotsialismi".

Kommunistlikud maad väljaspool kommunistlikku blokki püsivad ainult N. Liidu majandusliku toetuse varal. Ainult Castro hoidmine pukis Kuubal läheb N. Liidule maksma 3 miljonit dollarit päevas. Riigi majandust kurnab erakordselt suure armee võitlusvalmis hoidmine. Rahvas elab kroonilises tarbeainete puuduses ja on kaotanud usu, et kommunistliku korra juures nende olukord kunagi paraneb.

Sisemised majanduslikud raskused nähtavasti on selleks põhjuseks, miks 26. partei kongressil ei räägitud enam maailmarevolutsiooni õhutamise vajadusest ning kasutati tagasihoidlikke sõnu vahekordade selgitamisel USA-ga. N. Liit ei rutta Poola sõjalise okupeerimisega, kuigi sealsete tööliste nõudmised on ohuks sotsialistlikule ehk kommunistlikule korrale.

Suunamuutmise tõttu 26. kommunistliku partei kongress läheb ajalukku kui sisepoliitiliste ja majanduslike probleemide aktsepteerija kommunistlikus blokis. Kas sellele järgneb kommunistliku bloki lagunemine, näitab tulevik.

A. NÕMMIK

ESIMENE EESTI EVANGEELIUMI LUTERIUSU KOGUDUS,
HAMILTON, ONTARIO
Pühapäeval, 29. märtsil 1981. a. kell 16.00 kirikus

KRISTUSE KANNATAMISAJA
KONTSERT-JUMALATEENISTUS

Kaastegevad: VANDEKO KANGRO — viiul ja meditatsioon, VALVE TALI — sopran, H.E.S. SEGAKOOR Olaf Kopvillemi juhatusel, NORMAN REINTAMM ja EVA RAMMO — orel, TÕNIS NÕMMIK — altariteenistus.
Kavas: R. Hausmani, J. Haydeni, W. Henly, G. F. Händeli, V. Kangro, G. B. Pergolesi, H. Tobias-Duesbergi ja A. Virkhausi helitöid.

Cosmopolitan Opera
esitab G. Verdi
Falstaff
Peaosas — AVO KITTASK
Reedel ja laupäeval, 27. ja 28. märtsil kell 8 õ.
MacMillan Theatre, University of Toronto.
Piletid saadaval Eesti Abistamiskomitees ja kohapeal.
Informatsiooniks helistada tel. 783-0477

T. E. AIANDUSKLUBI
korraldusel
laupäeval, 28. märtsil 1981
VÄLJASÕIT
BRAY'S GARDEN CENTRE —
Barrie'sse.
Registreerida kuni 21. märtsini
tel. 425-4478 või 482-6602.
KÕIK TERETULNUD!

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi
„KALAMEESTE KEVADPIDU"
Eesti Majas laupäeval, 21. märtsil 1981. a.
algusega kell 7 õhtul.
B. RUHNO — V. RAAMATU — ORKESTER
Eeskavalises osas „POSITIIVSED MEHED"
Einelaud ★ Baar ☆ Loterii
Pääse $6.00. — Laudade ettetellimine telefon 425-9978
Kõigile teretulemast. JUHATUS

EESTI RAHVUSTEATER esitab
komöödia
„TÕRGES TÜTAR"
laupäeval, 4. aprillil 1981 kell 7 õhtul,
Leaside Highschool'is, 200 Hanna Rd.
Toronto

TORONTO EESTI SELTSI
KEVADPIDU
laupäeval, 28. märtsil 1981 kell 7 õhtul Toronto Eesti Majas,
958 Broadview Ave.
Eeskava ☆ Baar ☆ Einelaud
Tantsuks V. GUSTAVSONI ORKESTER ☆ Pääsmed saadaval Eesti Abistamiskomitees ja juhatuse liikmeilt. Laudade ettetellimine Jaan Terts tel. 757-8679.

Pühapäeval, 15. märtsil kell 2 pl. toimub
Tartu College saalis, 310 Bloor St. W.
VIRULASTE KOKKUTULEK
Sissepääs koos toiduga $10.—
EESKAVA
Pääsmed müügil EESTI MAJAS neljapäeva õhtuti kl. 8—10.
Informatsioon telefonil 282-7292 pr. Summa, 281-5912 pr. Libe

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l. „MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse: 1 a. $36.00, 6 k. $18.00, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

Üksiknumber —.55¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $4.00, tekstis $3.75, kuulutuste küljel $3.50.

UUS ALGUS A. ÜHENDRIIKIDELE

Vähem üllatav on president Reagani eelarvelised ja välispoliitilised algatused, kui see kiirus, millega uus administratsioon on suutnud süveneda mitte ainult üldpildis, vaid ka probleemide detailidesse. President ja tema kabinet näikse tundvat USA majandusliku ning poliitilise laostumise üksikasju ja asunud laostumise põhjuseid kõrvaldama.

Vähem kui kuu aja jooksul Valges Majas on Reagan ameerika rahvale esitanud oma korrektuuride eelarve, mis on tohutu töö. Kärpimisi Jimmy Carteri eelarve järgi üldjooneliselt lihtne teha. Kuid detail tuli näidata ja detailidega tuli kursis olla. Reagan ja nõuandjad olid teadlikud, et eriti sotsiaalheakorra alal on rohkeid kuritarvidusi. Töötute toetamine, üliõpilaste soodustamine, näljaste toitmine, kooliõpilaste toitmine, import-eksport, põllumajanduse ja farmerite toetamine jne. on kõik õilsad ja tarvilikud eesmärgid. Kuid just neil aladel riigisummade ulatuslik lekkimine ülejääand elanikkonna arvel oli ulatuslik ja lekkekohad tuli sulgeda.

Nii kärpiski Reagan vajalikus vahekorras kõiki kuluposte seinast seinani. Kas avalikkus on lihtsalt jahmunud või taipasid kõik, et USA oli kuristiku äärele jõudnud ja midagi tuli teha. Reaktsioon oli heatahtlik ja nii nimetataksegi Reagani starti „uueks alguseks". See tähendab seda, et USA-l tuleb uuesti sealt peale hakata, kus tema riigivanker hakkas teelt kõrvale libisema. Nagu Reagan ise ütleb, ta ei taha seda uut algust ühelegi kergeks teha. Kuid ta tahab selle ainult paremaks teha.

Ta tahab tulumaksu laekumisi kärpida 10 protsenti aastas ja arvab: rohkem raha majanduses võimaldab uusi investeerimisi, loob töökohti ja vähendab inflatsiooni. Skeptikud kardavad, et riik jookseb vaid suuremasse elukallidusse. Kuid Reagan ei pea õigeks, kui perenaine läheb poodi kotitäie rahaga ja tuleb tagasi vaid ridikülitäie toitainetega. Varem oli see vastupidi.

Jooksval aastal loodab ta säästa maksumaksjale 44,2 miljardit ning 141,5 miljardit dollarit maksumaksjale 1984 a. Reagani kärpimised on järk-järgulised ja nende täistulemus hakkab paistma alles 1984. aastal. Käesoleva aasta arvatav 11,1% inflatsioon peaks langema 8,2 protsendile 1982. aastal. Tööpuudus langeb ainult 7,8 protsendilt 7,2 protsendile.

Ka välispoliitilistes küsimustes on Reagan asetanud oma jala üle ukseläve seal, kus tarvis. Hoiatus Kremlile oli antud ja nüüd soovib Brezhnev Reaganiga kokkusaamist. El Salvadori võitlused on tõstetud õigesse, Ida ja Lääne konfrontatsiooni perspektiivi. Juba on dokumenteeritud relvade vedu Salvadori radikaalidele N. Liidu, Kuuba, Vietnami, Etioopia poolt ja isegi tõendid fotomaterjali näol olemas.

Vähe sellest, Reagani erisaadik on toimetanud need dokumendid ja informatsioonid Bonni, Londoni ja Pariisi. Samuti on informeritud teiste sõbralike maade saadikud. USA tunneb huvi, USA informeerib ja loodetavasti ka tegutseb, kui tarvis on. Nii paistabki Washigtonis, et uus administratsioon on tihedas tegevuses ja ei püüa ebameeldivate küsimuste ees oma silmi sulgeda. See on iseenesest midagi ja rohkem, kui toimus eelmise presidendi aegu. Võib olla hakkab ka amerika inimene taipama, kus ta neis küsimustes peab seisma, mis temalt oodatakse ja kuidas eesmärgile jõuda.

Oleks liigne optimism, et ka president Reaganil kõik libedalt ja sujuvalt läheb. Nagu ükski operatsioon ei ole kerge, nii ei saa ka Reagani operatsioon, USA-ga olema kerge. Kuid alternatiivid puuduvad.

V.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Sõna „kirikuvanem" esines Eesti seaduses

Vastuseks härra Paul Rohunurme kirjale, „Meie Elu" nr. 6, 1981.

Härra Rohunurm esitab küsimuse: kes on kirikuvanem? ja vastab sellele ise, et sellist sõna ega mõistet eesti keeles ei esine. Ta põhjendab oma vastust sellega, et sõna kirikuvanem ei esine eesti keele õigekeelsuse sõnaraamatus.

Õigekeelsuse sõnaraamat ei ole mõeldud sõnavara allikana, vaid on abiks keele õigeks kasutamiseks sõnas ja kirjas. Sellest on välja jäetud suurem osa liitsõnu, kuna sellised sõnad käänduvad või pöörduvad vastavalt lõpuliitele. Selle tõttu ei ole näiteks Elmar Muugi „Väikeses õigekeelsus-sõnaraamatus" ka sõnu: riigivanem, maavanem, vallavanem või lapsevanem, küll aga riik, vanem jne.

Sellevastu Silveti inglise-eesti sõnaraamatus on sõna „elder" ühe vastena antud kirikuvanem.

Sõna kirikuvanem esineb ka Eesti Vabariigi seadusandluses. Riigi Teatajas nr. 107 — 1934 on ära toodud „Kirikute ja usuühingute seadus". Selles on fikseeritud ka „Eesti Apostliku-Õigeusu Kiriku Põhimäärus". Selgelt on selles määritletud kirikuvanemate austatud staatus, nende valmise kord ja ülesanded. Oma sõnade kinnituseks toon alljärgnevaga mõned paragrahvid:

Nr. 100. Koguduse täiskogu võimupiiri kuulub... nõukogu liikmete, kirikuvanema ja revisjoni komisjoni liikmete valimine.

Nr. 124. Koguduse juhatus koosneb esimehest, abiesimehest, kirikuvanemast ja tema abist ja sekretärist.

Nr. 126. Kirikuvanema kohuseks on koguduse laekahoidmine ja juhatuse poolt tema peale pandud majanduslike ülesannete täitmine ning kirikuteenijate (vaimulike) abistamine Jumalateenistuse ajal.

Loodan, härra Rohunurm, et Teil ei ole midagi isiklikku ega sihilikku kirikuvanema auväärse ameti vastu.

E. LEPIK
Kanada ja U.S.A.
Eesti ortodoks koguduste praost

KAI KÄÄRID
MAALID MÜÜGIL suures valikus.
Helistage ette 225-5595.
390 Princess Ave., Willowdale

S. A. LINDHOLM Ltd. — REALTOR
Tel. 486-7752
Kinnisvara vahendaja Torontos kaasmaalastele teenistuses alates aastast 1954.
Tel. kodus 489-9932

Aktuaalsel teemal

EBAÕNNESTUNUD RIIGIPÖÖRE

Kogu maailm võis jälgida TV juures kuidas 200 Hispaania parempoolset rahvuskaardi vormis sõdurit püstolkuulipildujatega varustatult kolonel-leitnant A. T. de Molinase juhatusel vallutasid Hispaania parlamendi ja võtsid pantvangiks rahvasaadikud koos peaministri ja valitsusega. Ometi ebaõnnestus riigipööre, sest kuningas Juan Carlos andis sõjaväele käsu ülestõus maha suruda. See toimuski ligi 24 tundi kestnud läbirääkimiste tulemusena kui mässajad alistusid. Kõik toimus nagu hästilavastatud filmis.

Hispaania pahempoolse kallakuga parlamendi vallutamine, kus kommunistidel ja sotsialistidel on suur mõjuvõim, toimus dramaatiliselt. Kõigepealt tormas parlamendi istungisaali kol.ltn. A. T. de Molinas püstol käes, andis käsu 350-le parlamendiliikmele pikali heita. Kui peaministri asetäitja Adolfo Suarez ja tema järeltulija L. C. Sotelo keeldusid, siis tormasid istungisaali relvastatud rahvuskaaslased ja avasid püstolkuulipildujatest tule lakke. Parlamendiliikmed heitsid pikali istungisaali põrandale, alludes rahvuskaardile. Ligi 24 tundi kestsid läbirääkimised.

Vaatamata sellele, et kogu Hispaania valitsus ja parlament oli vangistatud ebaõnnestus ülevõtmine, sest kuningas Juan Carlos on Hispaania sõjaväe kõrgemaks juhiks ja ta andis käsu parlament ja valitsusliikmed vabastada. Selleks piiras sõjavägi parlamendihoone ümber. Politsei katkestas liikluse ja pääsu parlamendihoone juurde.

Läbirääkimisi vahendas kindral A. Armada, kes pakkus parlamendi vallutajale kol.ltn. A. T. de Molinas'ele lennukit, et ta võiks minna maapakku. Kuid too keeldus sellest ja valis pika vangistuse, mis teda kindlasti ootab. Ta sai juba möödunud aastal karistada 7-me kuulise vangistusega valitsuse pantvangiks võtmise katse pärast.

FRANCO VAIM

See hästilavastatud filmi meenutav ettevõte näitab, et diktaator Francisco Franco vaim ei ole hispaanlaste hingest veel kadunud. Teatavasti kestsid kolmekümnendate aastate paigu Hispaanias ägedad sisevõitlused, kus ühelpool asusid kindral Franco parempolsed sõdurid ja teisel pool Moskvast relvastatud kommunistlikud mässulised. Kahjuks toetas neid Moskvast relvastatud kommunistlikke mässulisi ka peaaegu kogu vaba maailm eesotsas sotsialistide valitsuse all oleva Inglismaaga. Ka Kanadast läks punaste poolele sõdima 1238 vabatahtlikku, kellele maksti $110 pilet Hispaaniasse. Pooled neist said surma ja ülejäänud pääsesid koju tagasi.

1938/39 organiseeriti pahempoolsete elementide poolt ka Eestist vabatahtlikke kindral Franco vastu sõdima. Enamik neist aga ei jõudnud lahingusse, vaid viibisid Prantsusmaal väljaõpelaagris, kui sõda juba oli lõppenud. Hispaania sõjast naasnud pahempoolsed elemendid moodustasid kaadrid Moskva poolt 1940 Eesti riigivõimude hävitamiseks moodustatud Rahva Omakaitses ja hiljem miilitsas ja NKVD juhtkonnas. Eesti valitsus toetas Hispaania sõtta punaste poolele minejaid, sest sellega taheti maailmale näidata, et Eestis valitseb demokraatia. Kuid üks osa Eesti Kaitseliidu vananenud relvi, eriti suurekaliibrilisi püstoleid korjati ära ja müüdi Francole ning nende asemele osteti paremaid relvi, mis aga enam sõja olukorra tõttu ei jõudnud kohale.

RAHULOLEMATUS

Eestlane, kes elab Hispaanias, kirjutas, et rahva keskel on suur rahulolematus praeguse korra vastu. Kommunistide ja teiste pahempoolsete võim on suur ja Madriidis toimus atentaate sõjameeste ja parempoolsete poliitikute vastu. Diktaator Franco ei sekkunud Teise maailmasõtta, kuigi Hispaania nn. Sinine diviis vabatahtlikke võitles idarindel ja aitas hoida punaarmeed ka Eestist mitu aastat eemal.

Vasakpoolsed on Hispaanias ka hästi organiseeritud ja relvastatud ning kardetakse, et nad võivad omakorda sooritada pahempoolse riigipöörde, kuna nad on sisseimbunud Hispaania armeesse. See riigipöörde katse oli üheks omapäraseks nähtuseks Hispaania sisevõitluses.

AJK

„JUTULEHT" — VIIMANE KATSE

Mõtteid ühe meil uudse kirjastusliku ürituse algamisel

Jõuluks ilmus meie kirjanduse müügilaudadele Kanadas uudne väljaanne — lihtsas kuues „Varraku Jutuleht", sisaldades Jaanus Tiht'i lühiromaani „Kus on Neeme Vanavaara?".

Väljaande eessõnas märgib kirjastus Varraku omanik Heino Riga, et kirjastusel on kavas anda välja 4 „Jutulehe" numbrit aastas (à 96 lk. formaadis 20,5x26,5 cm), kui suudetakse leida üksiknumbri 5-dollarilise hinna juures 200 tellijat — pakkumine, mis igal juhul nõuab väljaandjalt kindlat juurdemaksu. Kirjastaja lisab ühtlasi, et „Jutuleht ei taha taga ajada äärmuslikku kõrget kvaliteeti keeles ega meeles, vaid anda võimalusi teoste avaldamiseks võimalikult laiemale eestlaste ringile".

Selle kaheosalise väite esimene pool tõestub avaväljaandes. Kas anonüümselt või Parnassile tuleva kirjamehena esinev Jaanus Tiht ei ole keele alal võhik, kuid ei libastu ka viimaste uuenduste libedale jääle. Kuna ta kirjutab kriminaalse taustaga seikluszhanrilist otse meie argipäeva ulatuvat lugu ühe eesti perekonna draamast Chicagos, siis ei ole põhjust otsida sellest kompositsioonilisi ja stiililisi kõrgpunkte ega kirjutada vastavate nõudlustega retsensiooni. Piisab sellest, kui rõhutada lühiromaani tänapäevsuse alastioleku kõrval (venelaste rahajaht pagulaskonnas, nende spioonimisaparaat, organiseeritud petteoperatsioonid diplomaatilise puutumatuse varjus, inimestega sahkerdamine rahvusvahelises ulatuses, Afganistan ja sealsed partisanid, USA salaluure tegevus jne.) jutustuse voolavust ja intriigi sujuvust kujul, mis ei väsita ja lihtsat lugejat. Ka trükipilt ei väsita isegi vanemat lugejat. Mis või kui kaugel on Joonas Tiht jutustava autorina praegu, see küsimus langeb kaugele tahaplaanile temal ilmselt tagavaras olevate eelduste kõrval tulevikuks. Üks pääsuke ei too kevadet ja — tee kunstiküpse kirjanikuni on pikk ja okkaline. Selle ületamisel on suure tähtsusega sihiteadlik püsivus, kõikumatu tahe ja pidev praktika.

Hoopis suuremat tähtsust omab kirjastaja väite teine pool. Sest eestikeelne kirjasõna on katastroofilises olukorras. Noori, kes valdavad oma emakeelt ka kirjas, leidub veel küllalt ja uut tõusu on märgata. Kuid emakeelse loominguga ei ole suurt mõtet kellelgi katsetada, kui juba ette on teada, et puuduvad igasugused avaldamise võimalused, ka ilma honorarita. Olgu küsimuses lühemad või pikemad tööd.

Algupärase joonealuse ja lühijutustuse kadumine ajalehtedest oli suure hulga eestlaste ilukirjanduse lugemisest võõrutamise algus. Tulemuseks oli nii kirjastusliku tegevuse ja loominguliste harrastuste langus ühes tiraazhide vähenemisega ja hindade tõusuga, kuni praegu ilmuvaist raamatuist mõned on hinnalt juba kättesaadamatud.

Üks on uuslooming, mille uuestisündi ja nooremate loojatepõlve pealekasvamist peaksime koheselt ja kõikide abinõudega aitama ja soodustama, eriti nüüd, millal „Jutulehe" näol on tehtud uus ja küllap vist viimne katse siin olukorda päästa. Mõtelgu sellele ka iga-aastased kultuuriliste ja teiste toetuste jagajad. Teisena liitub siia ülimalt väärtusliku materjali kogumise ja uustrükkimise pakiline ülesanne säilitamiseks kindlamal kujul, mis on ilmunud aastakümnete jooksul meie ajalehtedes ja mis sinna jäädes suures osas on määratud hävimisele. Kindlasti ei ole säilitatud ka originaalkäsikirju ning enamik autoreist on surnud.

Allakirjutaja tahab uskuda, et Heino Rigal on seisnud ka see mure „Jutulehte" asutades südamel, ja tahab loota, et neid fakte vaagitakse õigeaegselt ja täie tõsidusega, ei loodeta ainult ühe mehe kõhnale kukrule ega lasta sündida „Jutulehega" sama, mis juhtus omalaadse ja palju väärtuslikku sisaldanud „Varrakuga".

JOHANNES KAUP

USA rajalt

KOLLANE HÜSTEERIA

Üle aasta aja vaevles Ameerika Ühendriikide valitsus ja rahvas südamevalus Iraanis kinni võetud Ühendriikide diplomaatilise esinduse liikmete pärast. Me ei käsita küsimust, kuidas niisugune sündmus üldse aset võis leida, küllap seda küsimust selgitatakse edaspidi põhjalikumalt. Tõsiasi on, et iraanlaste jõukude poolt vallutati Ühendriikide suveräniteedi alla kuuluv maa-ala Teheranis ja rikuti uskumatul kombel kõiki rahvusvahelise läbikäimise norme. Ja Ühendriigid pidid seda mõrudalt alla neelama päevast-päeva kuni teise aastasse, mil väljapressijate nõudmisi rahuldades õnnestus vangistatud ameerika kodanikud vabaks saada ja koju tuua.

Sündmus Teheranis pakkus eriti ameerika teadete-teenistusele suurepärast kõmu võimalust ja seda hakati ameeriklastele tugevasti ülesse kütma. Mida enam ameeriklased ärritusid, seda enam hõõrusid iraanlased oma käsi mõnutundes. Alles hiljem muudeti poliitikat ja püüti sündmusi nn. pantvangide ümber viia madalamatele toonidele. Kui Iraani omad seesmised sündmused ja muud poliitilised olukorrad hakkasid Iraani möödukamaid ringkondi probleemi lahendamise poole suruma, siis ikkagi kestis kassi-hiire mäng Ühendriikide pantvangide ümber kuni viimase minutini.

See kõik koos ajakirjanduse sensatsioonijänuga oli ameeriklaste erutuse ülesse kihutanud. Pantvangide perekonnaliikmeid lükati ikka enam rambivalguse, suruti nende tunnetele ning loodi pantvangide ümber kannatuste oreooli viimase kraadini. Asutati ühinguid ja leiutati kollaste paelte manifestatsioon. Ameerika lapselikke südameid ja entusiasmi haaras see kõige tundelisemast küljest — Ameerika Ühendriikide ja tema rahvusliku au lõkkele puhumisega.

Ja nõnda hakkas lausa üldine hüsteeria kollaste lintidega seotud rahvustunde ümber. Järgides oma sisemisele dünaamikale sai lihtsast rahvustundest rahvusliku au küsimus. Ja edasi rahvusliku uhkuse ning kannatatud alanduse kompleksist rahvusliku vägevuse ning rahvusliku ühtehoiu tundevool. Seda kurioosumina ajal, mil rahva noorus lubas hakata mässama, kui neid peaks sellesama rahvusliku vägevuse kaitseks mobiliseeritama või isegi registreeritama!

Nõnda arenesid sündmused, mis domineerisid Ameerika kaugvaate seadeldiste pildikülgi päevade viisi hommikust õhtuni. Ja ainult öeldu taustal võib mõista seda ennenägematut entusiasmi ning pidutsemist vabastatute kojujõudmisel. Kõrvalvaatajale jääb küll päris arusaamatuks, mille üle õieti pidutseti, hõisati ja lehvitati lippe. Jääb arusaamatuks, kuidas vabanenuid veeti lennukite ja bussidega mööda maailma edasi-tagasi just kui veiseid väljanäitustele. Määratud rahvahulgad jooksid kokku vaatama, kuigi polnud vaadata muud kui rida autobusse.

Aga vähe sellest, riigipresindent ja kõrged ametikandjad, välisriikide esindajad, sõjaväeorkestrid toodi vaatama-kuulama seda, mis õieti olnuks enam Ameerika häbi kui au poolel. Sest vange ei vabastanud mitte kõik need kõrged härrad, ilusates mundrites sõjamehed ega president ega valitsus, vaid ikkagi noodsamad terroristid, kes olid vangistajad!

Kui vaatame, kes olid need nn. pantvangid ja mida nad tegid kõige selle segaduse tekitamiseks, siis leiame eest üsna tavalised riigiametnikud, kes olid asunud karjääri tegema diplomaatilisel alal. Nad ei läinud mitte Iraani-Ameerika eest võitlema või tema rahvast millestki päästma, vaid selleks et töötada mõnusalt ühe välisesinduse pehmetel radadel. Kui selle esindusega läks viltu, siis ei saanudki nad muud teha, kui kinnivõetult vireleda toorete jõuklaste armust viimaste poolt üle võetud Ameerika saatkonnahoones.

Kõrvaltvaatajale jääb arusaamatuks, milles seisab see heroism, mida nendele nüüd on omistatud. Kangelane meie arvates on rohkem see, kes oma erakordsete võimetega või oma elu ohustades teostab mingi positiivse saavutuse, nagu näiteks maailmaruumi lendurid või pantvangide päästeaktsiooni katse teostajad. Muidugi kannatasid pantvangid osalt võib-olla üsna raskesti, selles pole mingit kahtlust. Ka ei ole tarvis eitada, et see sündis oma maa ja rahva nimel. Oleme rõõmsad ja õnnelikud, et nad siiski said vabaks ja jõudsid koju. Oleme õnnelikud, et ameerika rahvas vabanes ühest raskest murekoormast, kuid jätkem heroismid ning kangelaslood sinna, kus neid esineb enam põhjendatult! Tere tulemast!

E.N.

Kes vahetas
NAHKJOPE NAHKMANTLIGA
riietehoiuruumis Vabariigi aastapäeva aktusel Convocation Hall'is, palun ilmtingimata helistada tel. 225-5712.
Peeter Kivioja

Veksa esimees nimetas kultuuritegelasi hulludeks

STOKHOLM (EPL) — Veksa, Moskva suhtlemisühingu eesti osakond, on viimasel ajal nähtavasti hakanud tegutsema senisest aktiivsemalt ja agressiivsemalt. Aastavahetusel on kolm Nyman & Schultzi vahendusel kodumaal käinud turismigruppi (igas u. 30 inimest) kutsutud Veksa ruumidesse, võetud seal hästi vastu ja neile on näidatud Tallinna linna.

Vastuvõtul on Veksa esimees Ülo Koit pidanud kõne, milles ta on muuseas hoiatanud Rootsi eestlasi kahe nooremapõlve ajakirjanduslikult tegutseva eestlase eest. Nad rikkuvat oma kirjutustega ja „intriigidega" kodumaa eestlaste ja pagulaste vahekordi. Neist pidavat iga õige eestlane „kaugelt ringi käima".

Peale selle on sama Ülo Koit öelnud seoses 40 noorema põlve kultuuritegelase avaliku kirjaga, milles protesteeriti venestamise vastu: „Nelikümmend hullu kaitsevad huligaane."

Sellega on Veksa esimees paljastanud „kultuurisuhete" maski tagant oma tõelise, partei- ja KGB-truu näo. Neljakümne avalikule kirjale allakirjutaja hulka kuuluvad noorema generatsiooni silmapaistvad kultuuriloojad mitmel alal. Nende vägagi tagasihoidlik kiri juhtis tähelepanu venestamisnähtustele Eestis ja kaitses demonstreerivaid koolinoori, kes Ülo Koidu (ja okupatsioonivõimude) keeles on „huligaanid".

JOOGIVETT JANUNEVATELE RAHVASTELE

Liitunud Rahvaste Organisatsioon (LRO), mis asutati rahvuvaheliste ja humanitaarsete probleemide lahendamiseks, seisab tohutute probleemide ees. Rahvaarv maailmas aina suureneb, kuid toitainete produktsioon ei pea sellega sammu. Kaks kolmandikku maailma rahvastest nälgib või on halvasti toidetud. Neid humanitaarseid, rahvusvahelisi probleeme LRO püüab lahendada osade kaupa n. hoogtöö korras. Käesolev aastakümme on kuulutatud joogivee kindlustamiseks janunevatele rahvastele.

Arvestatakse, et 2,000 miljonit inimest ei oma puhast joogivett. LRO püüab seda nendele võimaldada puhtavee reservide ja kaevude ehitamise abil. Selleks kuluks palju vähem raha kui kulutatakse relvastumise peale maailma riikide poolt aastas, tähendas LRO Toronto ühingu peasekretär Carl Steieren etnilistele ajakirjanikele korraldatud konverentsil.

Joogivee muretsemiseks janunevatele rahvastele on organiseeritud eriline juhtiv komitee, kuhu on kutsutud kaasaaitajaiks mitmete rahvusvaheliste organsatsioonide esindajad. Etnilise pressi informeerimiseks eesseisvast LRO üritusest oli mõeldud eesmärgil, et etniliste rahvusgruppide liikmed, kellel on olnud kokkupuuteid arenemiselolevate rahvastega, informeeriks vastavaid LRO organisatsioone. Vahel nende abistus läheb teadmatuse ja olukorra mittetundmise tõttu valesse kohta. Nii on saadetud kord Amazonase indiaanlastele Brasiilias 300 elektri õmblusmasinat ja 600 tonni jahu kottides. Õmblusmasinad muutusid varsti vanarauaks ja jahukotid mädanesid enne kui neid suudeti õieti jaotada.

Eestlaste poolt olid kohal Henny Aruja ja August Nõmmik. Nad informeerisid koosolekut dissidentide tagakiusamisest N. Liidus ja andsid üle LRO Toronto ühingu esimehele hulk materjali Eestis vangistatud vabadusvõitlejate halva olukorra ja nendele määratud raskete karistuste kohta.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

MEELEOLURIKAS AKTUS LONDONIS

Londonis, Ont. pühitseti Eesti Vabariigi 63. aastapäeva Eesti Seltsi poolt korraldatud piduliku aktusega pühapäeval, 22. veebruaril Trinity koguduse ruumides. Aktusele oli kogunenud üle kuuekümne inimese, nende hulgas külalisi Sarniast, Torontost, Ottawast ja mujalt. Külaliskõnelejaks oli prof. Karl Aun Waterloost.

Aktus algas lipu sissetoomisega, mille järele lauldi ühiselt lipulaulu „Eesti lipp". Avasõnad ütles Eesti Seltsi esimees Kaljo Loone, tutvustades aktusekõnelejat, professor-emeeritust Karl Aun'a, endist rahvusvahelise õiguse ja võrdleva riigiteaduse õppejõudu Wilfrid Laurier'i ülikoolis Waterloo's.

Prof. Aun oma sisukas kõnes nentis, et võitlused, mis toimusid Eestis rohkem kui 750 aastat tagasi, on jätnud oma mõju tänapäevani. Pärast vägeva Rooma riigi lagunemist tekkinud lääne-euroopa kultuur kandus ka Eestisse ja aastasadade viisi olid Narva jõgi ja Peipsi järv Ida- ja Lääne-Euroopa piiriks. Kuigi Eestist käisid üle hävitavad sõjad ning rahvas oli raskes orjuses, jäi Eesti kultuuriliselt läände ka siis, kui ta paarsada viimast aastat oli poliitiliselt Venemaa osa. See ajalooline pärand võimaldas eesti rahvale möödunud sajandi teisel poolel majandusliku, kultuurilise ja haridusliku ärkamise, olles peateguriks, et Eestist sai iseseisev, sõltumata lääne-euroopalik vabariik.

Kõneleja puudutas muuhulgas ka veel eestluse probleeme, mis tekkisid 37 aastat tagasi, kui meie rahvas löödi kaheks osaks. See tõi shoki, millest me pole veel üle saanud. Sõjajärgsest viletsusest ja lootusetusest on kodumaal kuidagi üle saadud ja tänu lääne-europalikule tagapõhjale on rahvusik kultuurilooming jälle jalule seatud, ning eestlaste tehniliste teadmiste järgi on nõudmine nii idas kui läänes. Võõrsile saabunud rahvaosa on igal pool jõudnud enneolematule majanduslikule õitsengule ja jõukusele. Auto aitas meid omal ajal koos hoida ja ilma autota ehk ei oleks Seedriorutki saanud olla. Nüüd on tulnud ka lennuajastu eestlusele abiks, tuues tuhandeid eestlasi üle maailma kokku Eesti Päevadeks. Tuleks leida veel rohkem uusi teid ja võimalusi, et ka kolmanda ja neljanda generatsiooni järglased leiaksid tee oma „juurte" juurde.

Aktusekõnele järgnes langenud kangelaste mälestamine. Hardas vaikuses deklameeris Kadri Reikman oma ema luuletuse „Mälestus".

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas läkituse luges ette Leonhard Kahro ja seltsi abiesimees Väino Einola luges saabunud kirjalikud tervitused St. Catharines'i, Hamiltoni ja Ottawa Eesti Seltsidelt.

Järgnevas eeskavalises osas deklameeris Melanie Purres Betti Alver'i luuletuse „Puust palitu". Selle järele laulis õpilaskoor koolijuhataja Valdek Lenk'i juhatusel kaks laulu: J. Zeiger'i „Õitse maa ja müha meri" ja R. Päts'i „Meie laul". Väikene Debbie Anderson laulis veel julgelt ja vaatamata sellele, et ta eesti keelt ei valda, heas eesti keeles A. Kiiss'i „Mu koduke on tilluke". Edasi esitasid täienduskooli õpilased Jack Purres, Debbie Anderson, Peeter Paas, Kadri Reikman ja Peeter Terri Helle Reikman'i luuletuse „Muinasmaa" ja eeskava lõpuks laulis õpilaskoor J. Aavik'u „Hoia, Jumal, Eestit". Klaverisaatjana tegutses täienduskooli õpetaja Karin Terri.

Meeleolukale aktusele ütles lõppsõna seltsi kirjatoimetaja Paul Rohunurm. Aktus lõpetati Eesti hümni laulmisega ja lipu väljaviimisega. Järgnes koosviibimine kohvilauas.

☆

Londoni, Ont. Eesti Selts pidas oma korralise aasta-peakoosoleku pühapäeval, 8. veebruaril. Kinnitati tegevus- ja kassa-aruanded ja valiti juhatus kosseisus: Kaljo Loone — esimees, Väino Einola — abiesimees, Osvald Kõpper — kassapidaja, Paul Rohunurm — kirjatoimetaja ja Lembit Tõnnis — ametita liige. Juhatusliikme kandidadiks jäi dr. Jaak Purres.

Revisjoni-komisjoni valiti Ernst Reima ja Kaljo Akkerta, kandidaadiks sai Harry Raudvee.

Esindajaks Sihtasutus Seedrioru juhatusse jäi edasi Väino Einola ja tegevliikmeteks olid nõusoleku andnud: Väino Einola, Fanny Karu, Osvald Kõpper, Kaljo Loone, Asta Loone, Karl Martin, Jaak Purres, Valdeko Reikman, Paul Rohunurm, Endel Rätsep, Lembit Tõnnis ja Artur Vaart.

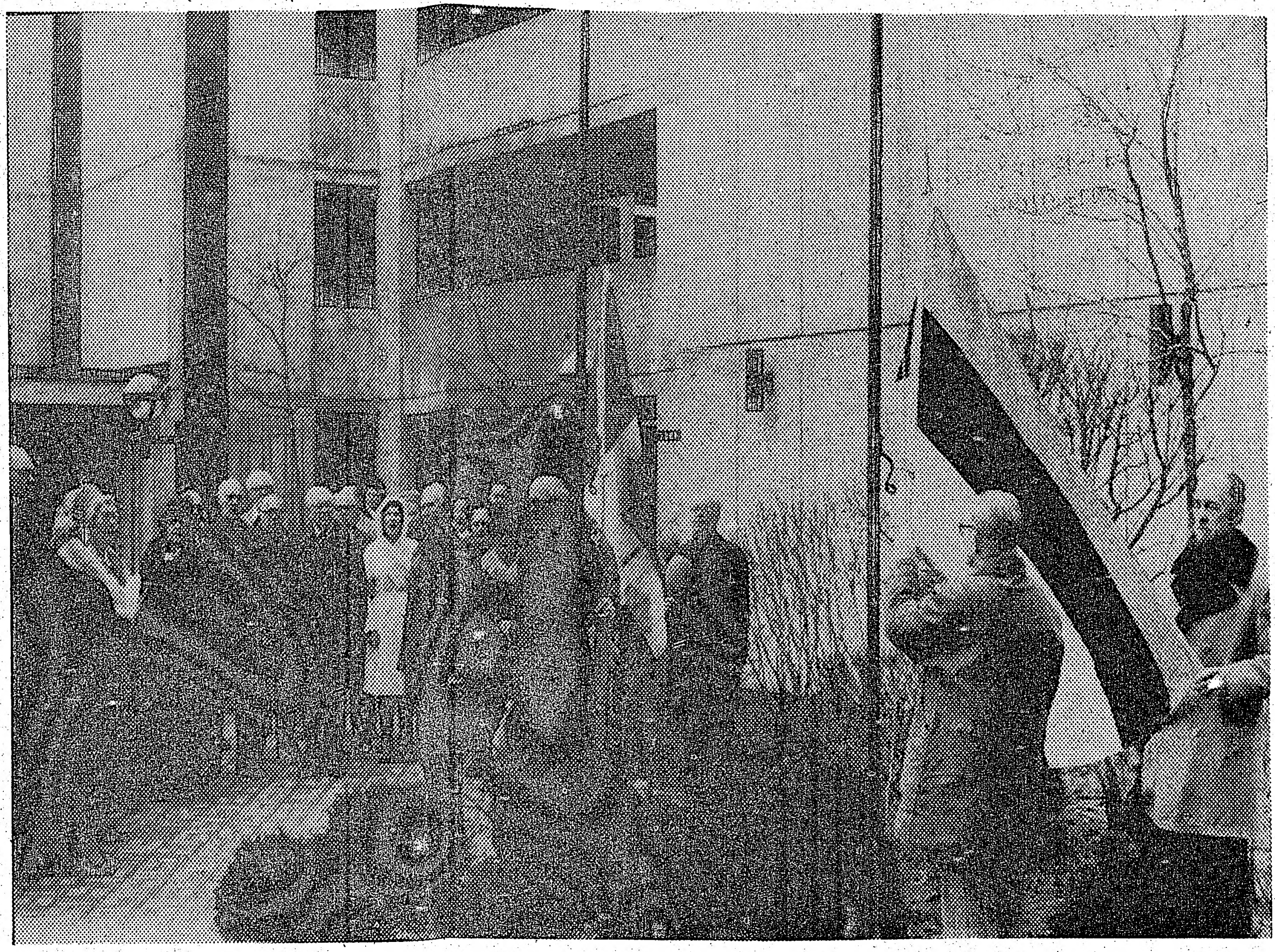

Lippude heiskamine Eesti Kodu õuel 24. veebruari hommikul. Vasakult: E. Herma, J. Herma, A. Voika, A. Anelin, J. Haiba, J. Naar, A. Sepp, A. Pähn, A. Lepismaa, pr. Lepismaa, E. Ivand, R. Talve, L. Maldre, E. Maldre, H. Pent ja M. Tamm. Foto — Elna Kungla

RAHVUSLIK PIDUPÄEV EESTI KODUS

Eesti Vabariigi 63. aastapäeva õhtul tähistas Eesti Kodu pere kontsertaktusega vabaduspäeva, mis algas hommikul kell 9 sini-must-valge ja Kanada lippudega heiskamisega Eesti Kodu õuel.

Aktus algas Eesti Kodus elunevate Vabadusristi kavaleride ja vabadussõja veteranide austamisega. Leida Maldre kinnitas valged lilled rinda Alfred Kask'ele, August Tomander'ile, Johannes Naar'ile, Kristjan Uusküla'le, Evard Kollina'le ja Emilie Ivand'ile, Vabadusristi kavaleri lesele. Sõjaveteran Karl Ardam viibis haiglas.

Järgnes palvus, mille pidas Kodu pere lige õpetaja Elmar Pähn, võttes kõne aluseks apostel Pauluse sõnad: „Vabaduseks on Kristus meid vabastanud!" Sisukasse kõnesse oli põimitud palve Kõige Vägevamale, tõotus meie maale ja rahvale. Palves Eesti Kodu pere kinnitas oma usku tõe, õiguse ja vabaduse võidusse kannataval kodumaal.

Aktusele kogunenuid tervitas Eesti Kodu nmel EK abiesimees Elmar Maldre.

Anne-Liis Tüll deklameeris Salme Ekbaumi luuletuse „Vahel keset talve".

Eesti Kodu Segakoor Aino Pähn'a juhatusel laulis kaks laulu, „Hoia Jumal Eestit" ja „Isamaale". Langenute mälestuse tegi kol. August Tomander ja segakoor laulis „Requiem".

EKK esimees Laas Leivat pidas päevakohase kõne, alla kriipsutades kommunistliku Venemaa jämedat lepingute rikkumist ja järjest laienevat rahvaste orjastamist Moskva ülemvõimu alla. Meie kõikide ülesandeks on säilitada eestlust ja nõuda vabadust Eestile, lõpetas kõneleja.

Anne-Liis Tüll deklameeris kõiki kaasatõmbavalt kadunud Malle Pähn'a luulepühenduse „Eesti sõdurile".

Peeter Tammearu klaverisoolo, Frederic Chopini Polonaise, ühendas meie ja poola rahva kannatuse ja võitluse ühise vaenlase vastu ilusaks muusikaliseks elamuseks Vabaduspäeval.

Sopran Õnne Laikve laulis kolm laulu, „Päikese paistel" Merikanto, „Kodumaa" Peeter Tammearu ja „Me oleme nagu lapsed" E. Oja viisidel, mis said tänava tunnustuse. Pidulik aktus lõppes rahvushümniga, millele järgnes Eesti Kodu pere ühine kohvilaud.

Tänuväärse töö olid teinud Vabaduspäeva väärikaks tähistamiseks E.K. Kultuuri Ring koosseisus Aleksander Lepismaa — esimees, Leida Maldre, Ado Anelin, Linda ja Martin Tamm, Elmar Haab, Alice Kullango ja väsimatu perenaine Aliise Saage.

elna

Vajatakse
NOORMEEST või TÜTARLAST kes on huvitatud LINOTYPE ja FOTO TRÜKILADUMIST õppima. Eesti keele oskus tarvilik. Tel. 366-9887.

USA ja Euroopa üksteisele lähemale

USA, Inglise, Saksa ja Prantsuse välis- ja riigikaitse küsimustega tegelevad erikomiteed koostasid ning esitasid ühise uurimuse selle kohta, mis on muutunud viimasel ajal sõjapoliitilisel alal ja kuidas reageerida sellele.

Uurimus lähtub N. Liidu sõjalise võimsuse tohutust suurenemisest möödunud aastatel ja Moskva imperialistlikest taotlustest. Märgitakse N. Liidu invasiooni Afganistani, Poola okupeerimise võimalust ja sekkumist mõlemal poolel Pärsialahe piirkonnas asetleidvas sõjalises konfliktis, kui tähtsamaid tulipunkti, mida USA ja Euroopa peavad silmas pidama.

USA ja Euroopa ei ole seni suutnud kujundada ühist poliitilist joont vastupanuks N. Liidu imperialistlikele taotlustele. Neil tuleb üksteisele läheneda ja tihedamalt töötada koos. Uurimuses soovitatakse, et Euroopa riigid peaks suurendama oma riigikaitse eelarvet reaalselt 3% võrra igal aastal. Euroopa kaitsmiseks tuleks kasutamisele võtta uued tuumrelvad, mis oleks seal juba rahuajal valmis. Poola suhtes soovitatakse anda majanduslikku abi, et rahvas saaks toidetud ja võiks rahulikult lahendada oma sisepoliitilisi probleeme. Ühtlasi soovitatakse kindlat hoiakut N. Liidu suhtes. Ta peab võtma enesele täie vastutuse Poola okupeerimise korral. Sel juhul lääs peaks katkestama kaubavahetuse N. Liiduga ja rakendama karmid sanktsioonid. Lääneriikide esindajad tuleks sel juhul kutsuda ära Madriidi konverentsilt.

Sõja suhtes Pärsialahe ruumis soovitatakse USA ja Euroopa riikide ühist aktsiooni ja sõjaliste jõudude suurendamist selles rajoonis, kui ette on näha, et Euroopa ja USA riiklikud huvid on ohustatud. Afganistani rahvale soovitatakse anda majanduslikku ja sõjalist abi võitlemiseks N. Liidu okupatsiooniväe vastu. Ühtlasi tuleks teha kõik diplomaatiliste kanalite kaudu, et N. Liit tõmbaks välja Afganistanist oma sõjalised jõud.

-k.

BREZHNEV LUBAB KAITSTA KUUBAT

Moskvast saadud teateil N. Liidu president Leonid Brezhnev on lubanud Kuuba diktaatorile, Fidel Castrole, kaitsta tema valitsust ja Kuubat USA igasuguste kallaletungide vastu. See kinnitus president Brezhnevilt tuli üks päev pärast seda kui president Reagan oli süüdistanud Kuubat, N. Liitu ja Vietnami vasakpoolsete terroristide varustamises relvadega El Salvadoris.

N. Liidu kommunistliku partei teadustaja Vladim Zagladi kinnitas, et ettevalmistused N. Liidu poolt on käigus president Reagani ja president Brezhnevi kokkusaamise korraldamiseks, vaatamata sellele, et USA presidendile ei ole veel tehtud formaalset ettepanekut selleks kokkusaamiseks. Zagladi arvates president Reagani eitav hoiak N. Liidu poliitiliste taotluste kohta ei ole mingiks takistuseks tippude kokkusaamisele. Sellest kokkusaamisest USA president peaks olema huvitatud.

Toronto Eesti Segakoori kevadisest tegevusest

Kevade hakkab lähedale jõudma ja sellega koos ka koori traditsiooniline Lõbus Laupäeva Õhtu, mis toimub sel aastal 14. märtsil kell 19.00 Eesti Maja suures saalis.

Pidu kaunistavad oma lauluga Leida Järvi ja Harry Lillioja. Meie oma naiskoor ja ka terve segakoor valmistavad ette lustakat kava külalistele, mida koorijuht Uno Kook on selleks puhuks kokku otsinud ja seadnud.

Samaaegselt Lõbusa Laupäeva Õhtu kava ettevalmistusega oleme ka alustanud õppima laule XV Läänеranniku Eesti Päevadeks, mis toimuvad juuli kuu lõpul Seattle's Washingtoni osariigis, Washingtoni Ülikooli maaalal.

Toronto Eesti Segakoori kavatsus on sõita lennukiga Vancouverisse ja seal peatuda mõned päevad. Vancouveri eestlased on meid palunud seal kirikus esineda mõne lauluga. Soovitakse ka teha Vancouveri kooriga ühist esinemist sealsele eestlaskonnale Seattle's lauldavatest lauludest.

Tegevuskava Vancouveris pole veel täpselt viimistletud, aga tahetakse sõita Vancouver Island'ile, külastada seal Victoriat ja Butchart Flower Gardens. Ka Vancouveri ümbruskonna mägedesse mõeldakse väljasõitu teha.

Vancouverist sõidetakse bussidega Seattle'sse 26. juulil pärastlõunal, millal seal toimub tutvumisõhtu. Pidustused kestavad 31. juulini.

Toronto Eesti Segakoori liikmed on selle reisu vastu suurt huvi näidanud ja kaasasõitjaid on registreerinud juba 70-ne ümber. Ka väljastpoolt meie koori on see üritus nii palju huvi tekitanud, et meiega on ühinenud mitmed, kes soovivad meiega koos laulda Seattle's.

Kuna me hiljuti alles alustasime Lääneranniku Eesti Päevade kava õppimisega, siis ütleme teretulemast kõigile, kes veel sooviksivad meiega ühes laulda suvel Seattle's. Harjutused on neljapäeviti Eesti Maja keskmises saalis kell 19.30 õhtul.

TORONTO EESTI
SEGAKOORI JUHATUS

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

400 SOOME ÕHTUL EESTI MAJAS

Ligi 400 oli kogunenud esmaspäeval „Soome Õhtule" Toronto Eesti Majja kus lennuliin „Finnair" näitas turismifilme ja kostitas rikkalikult suupistete ja jookidega. Tervitussõnad ütles „Finnair'i" kohapealse osakonna juhataja Ilkka Mitro ja andis ülevaate lennuliini tegevusest. Järgnes head ajaviitemuusikat Hannu Lambert'i akordionilt, Soomet tutvustavad filmid ja tantsutrupi esinemine. Loositi välja ka nn. „ukseauhinde".

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

☆ **Bulgaarias sündis kahe peaga tütarlaps. Beebi kaalus sündimisel 8 untsi. Tal on kaks närvisüsteemi, kaks, selgroodu kuid üks süda ja neerud.**

☆ Meksikos võtsid 60 keskkooli õpilast üle Liibanoni saatkonna ja hoidsid 19 isikut pantvangiks protestiks koolijuhataja vastu. Õpilased hoidsid saatkonna ametnikud koos saadikuga viis tundi vangis. Koolil ei ole midagi ühist saatkonnaga.

☆ **Tuhanded aatomienergia kasutamise vastased purustasid äride aknaid ja tekitasid kahjustusi pargitud autodele Hamburgis Lääne-Saksamaal. Kokkupõrgetel politseiga said vigastada 35 isikut.**

☆ Frank Sinatra andis üheks oma soovitajaks presidendi Ronald Reagani kui täitis Nevada osariigi soovi-avalduslehe õnnemängude kasiino loa saamiseks. 1966 aastal võeti temalt luba mafiasse kuuluvate isikute sõprustamise kahtlustuse pärast.

☆ **Moskva esindaja Ida-Berliinis teatas, et Nõukogude Liidu valitsus keeldub endise Hitleri abilise Rudolf Hessi vabastamisest. Rudolf Hess on ainukene vang Lääne-Berliinis asuvas Spandau vanglas ja tema ülalpidamine maksab miljoneid dollareid lääneriikidele.**

☆ Endine Iisraeli peaminister Rabin soovitab Ameerika Ühendriikidel taastada poliitiline läbikäimine Iraaniga. Selle põhjuseks on tal, et see takistaks Nõukogude Liidu mõjuvõimu suurenemist selles piirkonnas.

☆ **Ameerika Ühendriikide välisministeeriumi andmetel toimus 7300 terroriakti rahvusvahelises ulatuses ajavahemikul 1968 a. kuni 1980 a. Terroristide toetajaks ja väljaõpetajaks on Nõukogude Liit.**

Suur veok kolimiseks
J. KRULL
JA
WILCOX LAKE SAUNA
PEREKONNA SAUN
464 Sunset Beach Rd., P.O. Box 460
Oak Ridge, Ontario L0G 1P0
Telefon 773-0497
Johan Krulli juhtimisel.

Eesti Kodus üürile anda
KAHE MAGAMIS-TOAGA KORTER
Telef. 727-9667

Valimised Ontarios

YURI SHYMKO KANDIDEERIB

Ida-Euroopa päritoluga rahvusgruppide seas hästi tuntud ukraina päritoluga vabadusvõitleja Yuri Shymko kandideerib Ontario valimistel, 19. märtsil High Park Swansea valimispiirkonnas. Tema tutvustamiseks etniliste ajalehtede esindajatele oli korraldatud eelmisel nädalal eine Rodeway Innis (Seaway Towers). Kõnelesid Ontario peaminister William Davis ja tööminister Robert Elgie progressiivsete konservatiivide taotlustest pärast edukaid valimisi ja Yuri Shymko peatus oma senise tegevuse juures multikultuuri alal.

Yuri Shymko on ajaloolane, kes valdab mitmeid keeli. Pikemat aega ta oli ukraina maailmaliidu peasekretär ja Kanada parlamendi liige 1978—79. aastail. Ta on kirjutanud raamatu inimõiguste ja nende eitamise kohta kommunistlikes maades. Koostöös Balti rahvaste keskorganisatsioonide juhatuse liikmetega, eriti EKN praeguse esimehe Laas Leivatiga ta koostas dokumentaalteose, miks N. Liit tuleb dekolonaliseerida. See dokumentaalteos on äratanud üldist tähelepanu ja on üheks aluseks, millelt lähtutakse Balti rahvaste probleemi käsitamisel Madriidi konverentsil.

Yuri Shymko väärib suurt toetust eelseisvatel valimistel kõigi etniliste rahvusgruppide poolt.

A.N.

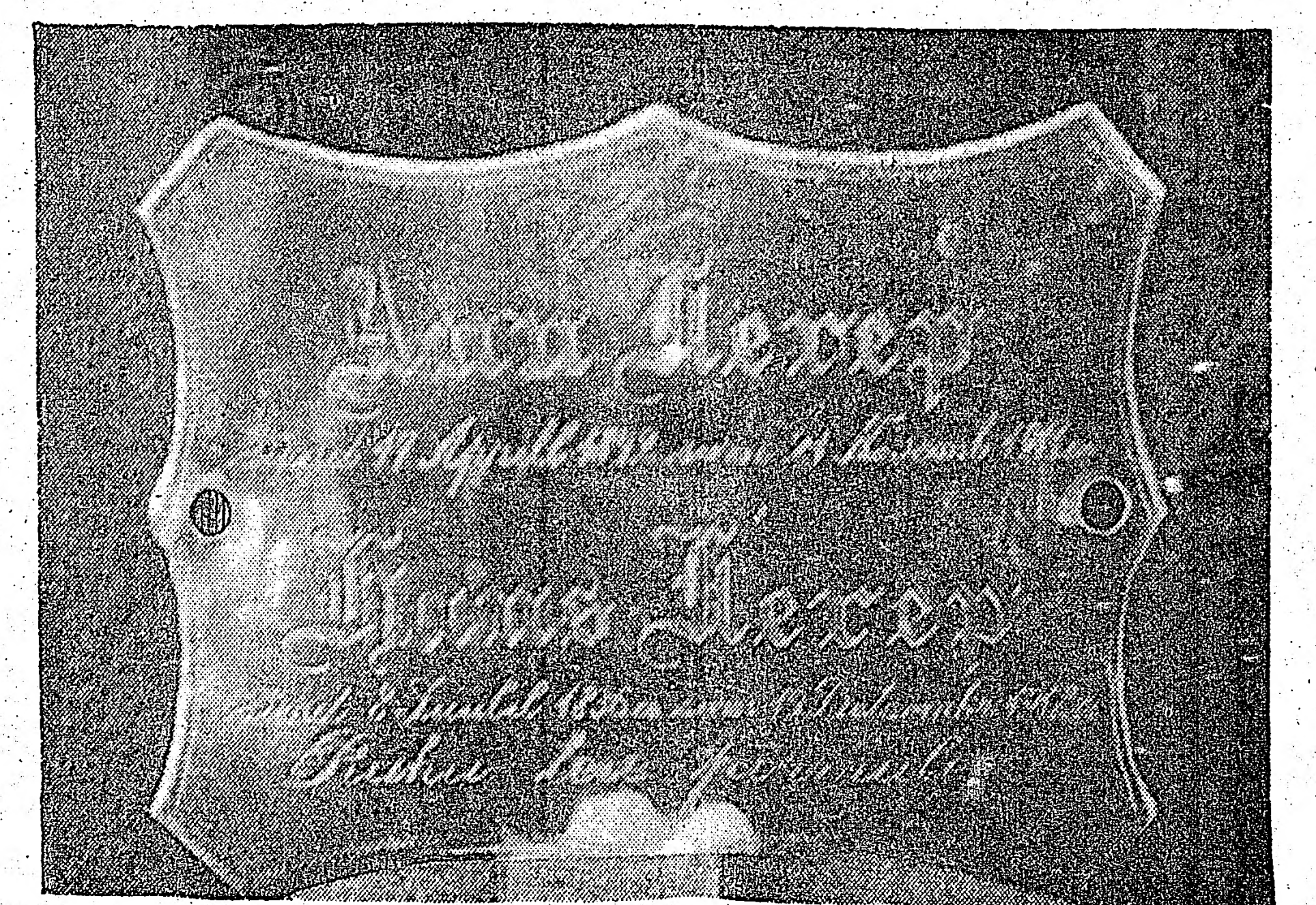

Ann ja Hans Nerepi ristiplaat, mis müüdi vanametalliks Rootsi.

RISTID EESTI KALMISTUTELT MÜÜDI ROOTSI VANARAUAKS

STOKHOLM — Okupeeritud Eestis müüdi kalmistutelt kogutud hauariste Rootsi valukojale vanarauaks.

Ühe Mariestadi eesti perekonna juurde tuli neil päevil rootsi naaber, kes töötab Vänerni Otterbäckeni sadamas. Tal olid käes mõned vaskplaadid, mis ilmselt kuulusid kalmistu ristidele ja küsis, kas tekstid plaatidel on eesti keeles graveeritud. Ta oli arvanud õieti, tekstid olid eesti keeles ja tegemist oli möödunud sajandi esimesel poolel sündinud eestlastega, kes surid käesoleva sajandi esimesel ja teisel kümnendil. Kahel plaadil on järgnevad tekstid:

ANN NEREP, sünd. 17. Aprill 1842, surn. 21. Novemb. 1911.

HANS NEREP, sünd. 8. Juulil 1836 a., surn. 19. Detsembr. 1918. Rahu teie põrmule.

ANNA GERRETZ, sünd. 17. Apr. 1858, surnud 27. März 1902. Jehova on mu karjane, ei mul põle ühtigi vaja. Laul 23 salm 1.

Nagu selgus, oli Otterbäckeni sadamasse tulnud vene laev, et lossida rootsi valutööstusele vanametalli. Laadungis leidus suurem hulk hauariste vanast raudsepise tüübist, kus nimeplaadid on vasest. Kuna plaatidel, mida rootslane kaasa oli võtnud näitamiseks, surmakohti märgitud ei olnud, siis on raske aimata, kunas ja kuskohalt need olid väljavõetud.

Nagu paistab, „puhastab" okupatsioonivõim eesti kalmistuid nn. „vanametallist", et sel viisil välisvaluutat saada.

— Ärakoristatud hauaristide müümine välismaale vanarauana, ilma et oleks omastele antud võimalust nende äraviimiseks, on minu arvates mitte ainult ebapieteetne tegu, vaid otsene jõhkrus, ütleb Elmar Nerep, Vabadusristi kavaler, kelle vanavanemate mälestusmärgid olid vene laeva laadungi hulgas.

EPL/K

H K INSURANCE AGENCY LTD
23 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 745-4622

EESTI KUNSTIDE KESKUS TUTVUSTAB SOOME SKULPTUURI

Pühapäeval, 15. märtsil kell 3 p.l. Eesti Maja väikeses saalis toimub EKK korraldusel näitus ja filmiõhtu prof. Armas Hutri töödest ja pronksivalamise menetlusest — „Kuidas valmib skulptuur". Film on tehtud Soomes ja auhinnatud Pariisis.

Soome skulptuur oma põhjamaisuses ja karguses on üks silmapaistvamaid maailmas ja on Soomes kõikjal aukohal. Seda märkab vennasrahva maa külastaja kohe, silmitsedes avalikke väljakuid, kalmistuid, parke, moodsaid ehitusi jne. Prof. Armas Hutri tänapäeva skulptorina on üks parimaid nende hulgas. Professor Hutri on sündinud 10. aprillil 1922. Õppis Soome Kunstiakadeemias, täiendas end skulptuuri alal Pariisis, siis Rootsis, Norras, Taanis, Saksamaal, Austrias, Kreekas ja Itaalias. Tal on olnud rida iseseisvaid näitusi, viimane neist Floridas, millele peatselt järgneb näitus New Yorgis.

Hutri loomingus peegeldub ulatuslik skaala alates büstidest, edasi loomariigist, siis monumendid Soome avalikes kohtades, arhitektuuris, kalmistuil. Tööde suurus ulatab sisedekoratsioonist kuni suuruselt monumentaalseteni. Stiil realistlikust kuni modernistlikule. Väljendusvõime sageli robustilt kuni jõuliseni, kuid alati esteetilise lahendusandekusega.

Lehitsedes prof. Hutri raamatut tema töödest võib veenduda tema tohutust produktsioonivõimest, kusjuures ta teostab ise ka pronksivalu oma töökojas.

Tutvuda isiklikult Armas Hutriga EKK õhtul on erakordne juhus nii meie kui ka soome publikule Torontos. Loodetavasti esitab kunstnik õhtul ka näidiskogu oma vähemamõõtmelistest töödest, mis tal seoses New Yorgi näitusega kaasas on.

„VAENLANE KARDAB MEIE VAIMU TUGEVUST..."

Täienduskool tähistas E.V. 63. aastapäeva

24. veebruaril ei olnud Toronto E.S. Täieduskoolil tavalist koolipäeva, vaid pidulik Eesti Vabariigi aastapäeva aktus, kus 29. lennu lõpetajatele kinnitati rinda lõpumärgid. Eesti Maja suurde saali oli kogunenud arvukalt lastevanemaid ja vanavanemaid, kes harduses jälgisid järgnevat kaunist aktust.

Rahvuslipp kanti sisse õp. Ene Lüdigi juhatusel rahvarõivais V kl. õpilaste poolt, kes ka lipuvalves seisid. Ühiselt kõlas me vaimustav lipulaul. Vabariigi aastapäevaks esitas lavalt õpilaskoor massdeklamatsiooni ja kaks uudset patriootilist laulu õp. Lydia Aruvalla juhatusel.

Oma avasõnas koolikomitee esimees Hans Lupp mainis suurepärast E.V. aktust ülikooli aulas, ning tänas täienduskooli, kes ka oma osa seal hästi täitis. Ta toonitas, et meie eesti kooli mõju, oma kasvandikele, ilmneb juba eesti ühiskonnas, kus meie kooli lõpetajad on juhtivatel kohtadel. Viimaselt suuraktuselt paistsid eriti silma Anne Tüll ja Peeter Einola.

Kõneleja väitis, et meie maa, Läänemere kaldal, on ajaloo kestel läbi tulnud suurtest raskustest ja praegu surutakse seal meie rahvast ja keelt, kuid meie noored deklameerisid, et ega siis igavest nõnda see jää... Meie kanname tuld südames!

Ta kuulutas käesoleva aasta Eesti Keele- ja Kooli Aastaks! Selle aasta raames korraldatakse üritusi noortele, nagu kirjandite võistlusi ja teisi. Igakülgset edu noortele soovides kutsus Hans Lupp noori truuks jääma sini-must-valgele. Täienduskooli lõpetaja, Ingrid Silm, deklameeris oskuslikult Marie Underi „Mälestus ja tõotus". Lõpetaja Rutt Küng esitas kaunilt, meeldiva klaveripala, „Väike lauluke".

AKTUSEKÕNE

Aktusekõne pidas skm. Silver Kask, kes eriliselt rõhutas algavat Eesti Keele ja Kooli Aastat. Ta ütles, et just nüüd on kõikide silmad pöördunud täienduskoolide poole. Ilma täienduskoolideta ei oleks eesti skautlust ega gaidlust. Nagu jõululaupäeval loetakse jõuluevangeeliumi, nii kõneldakse kahekümne neljandal veebruaril eesti ajalugu. Ta meenutas põgusalt ajaloolisi sündmusi alates 1918. aastast. Oleme paguluses 40 aastat pühitsenud Eesti Vabariigi sünnipäeva, meie kohus on seda teha edasi, seni kuni me rahvas seal saab vabal maal vabalt end väljendada. Vabariigi aastapäev on mõnes perekonnas kujunenud pühaks. See päev peaks suureks pühaks kujunema kõikidele eesti perekondadele. Pühaks, mil kaunistatakse kodud rahvusvärvidega, tehakse üksteisele kingitusi, kinkides eesti raamatuid, eesti ajalehti, eesti rahvarõivaid, eesti vöösid jne. Korraldatagu pidulikke õhtusööke, mindagu kooli eesti rahvarõivais sel tähtsal päeval. Kõneleja meenutas „Kalevipoja" ilmumise tähtsust, see on meie rahvuslik uhkus. Peaksime hoidma oma rahvuslikku kultuuri ja eriti selle alust — eesti keelt. Kui kaob keel, hääbub rahvas. Kodudes räägitagu puhast eesti keelt. Iga päev loetagu seda keelt, kasvõi mõnigi rida. Eesti „köögi keelega" inimene on harimatu ka siis, kui ta on ülikooli lõpetanud. Järjekindlus eesti keele nõudmisel on tähtis tegur. Kõikidel võõrsõnadel on emakeelne vaste, tarvitagem neid, mitte võõrsõnu! Kõneleja lõpetas sõnadega: „Me võitleme edasi, me nõuame oma maad tagasi..."

Järgnes tarmukalt lõpetaja Liisa Lamburgi hoogne klaveripala „Eesti tants".

EESTI VAIM

Sütitavate sõnadega koolijuhataja Henn Ründva juhtis noorte mõtteid tugevale, väitmatule eesti vaimule. Ta tõendas, et vaenlane ei karda mitte meie rikkust, vaid me vaimu tugevust ja soovis, et eesti noored oleksid sama tugevad tõde maailmale kuulutama ja eesti vaimu hoidma, kui Terry Fox võitluses inimsoo vaenlase vastu. Eesti noored muutugu eesti rahvuskangelasteks! Koolijuhataja tutvustas rahvusrõivais siravaid täienduskooli lõpetajaid: Liisa Abe, Mikk Altosaar, Tarmo Eistrad, Evard Mark, Erik Holmberg, Kaia Kruus, Ruth Küng, Kristina Laansoo, Liisa Lambur, Juhan Lindau, Juulia Lindau, Rein Lomax, Christopher Medri, Vivienne Medri, Alrek Meipoom, Andres Musta, Martin Mällo, Peter Mällo, Erik Pilvet, Paul Pint, Ingrid Silm, Tarmo Soots, Hillar Sõrra, Kristine Taylor, Erik Türk, Ülle Träss, Anne-Liisa Vahi, Erik Valter. Lõpetajaile kinnitasid rinda hõbedased lõpumärgid nende klassijuhatajad Virve Geering ja Hella Leivat.

Aktuse lõpul jagati õpilastele klassides pooleaasta tunnistused.

H.L.

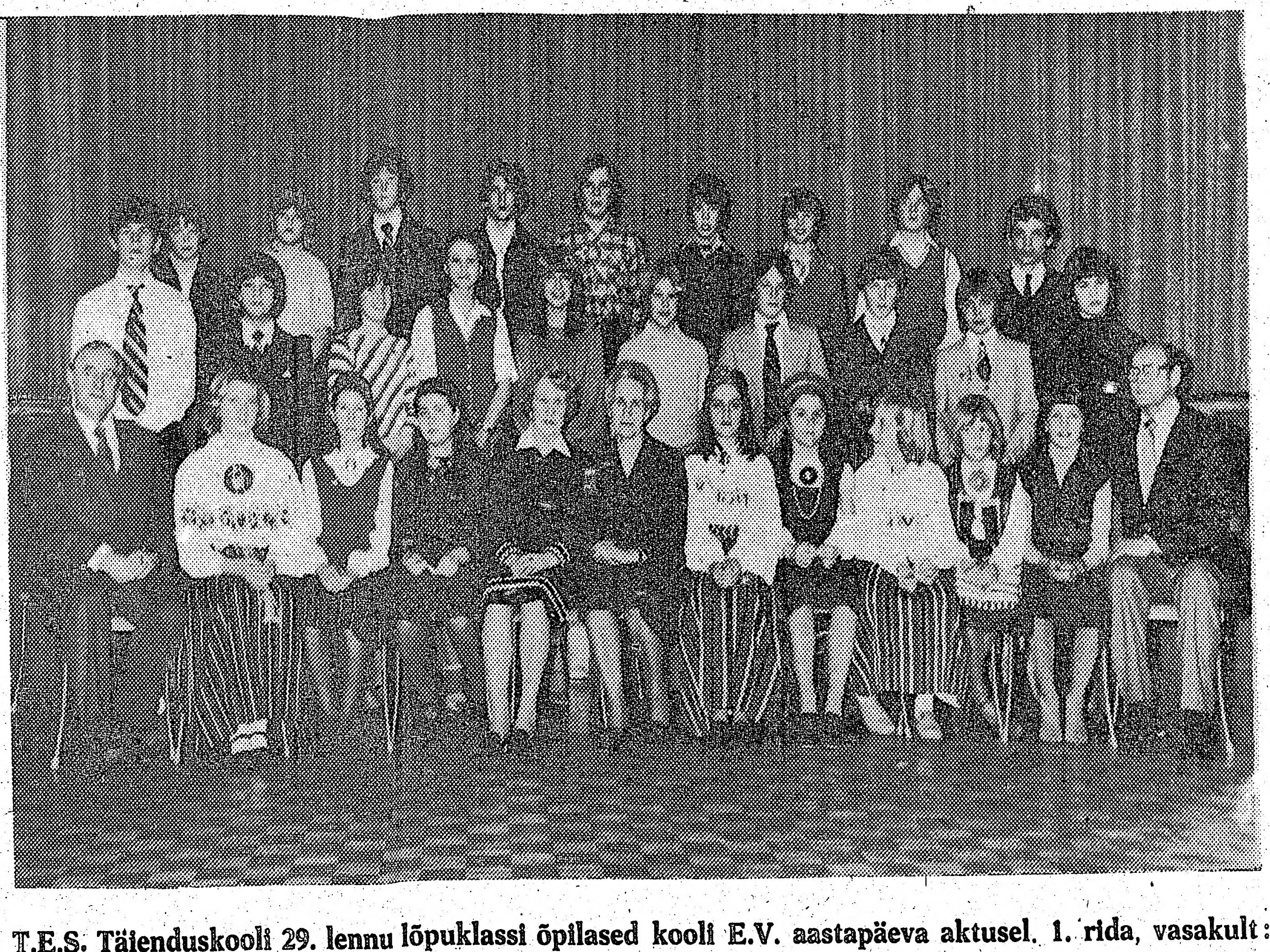

T.E.S. Täienduskooli 29. lennu lõpuklassi õpilased kooli E.V. aastapäeva aktusel. 1. rida, vasakult: koolikomitee esimees H. Lupp, Ruth Küng, Kristi Laansoo, Ülle Träss, õpetajad Hella Leivat ja Virve Gering, Ingrid Silm, Lisa Lambur, Kaia Karro, Vivienne Medri, Lisa Abe, koolijuhataja H. Ründva. 2. rida: Erik Tork, Peter Mällo, Anne-Liisa Vahi, Juulia Lindau, Kristine Taylor, Tarvo Eistrat, Erik Holmberg, Hillar Sõrra, Paul Pint, Andres Musta. 3. rida: Erik Pilvet, Erik Valter, Martin Mällo, Mark Evard, Alek Meipoom, Mikk Altosaar, Rein Lomax, Chris Medri ja Juhan Lindau.

Foto — O. Haamer

Täienduskooli Eesti Vabariigi 63. aastapäeva aktusel teisipäeval, 24. veebruaril said kooli lõpuklassi õpilased kooli rinnamärgi. Õpetaja Hella Leivat kinnitab rinda kooli märgi Vivienne Medri'le.

Foto — O. Haamer

SAULT STE. MARIE

Sault Ste. Marie Eesti Seltsi aastapeakoosolek peetakse pühapäeval, 5. aprillil algusega kell 5 p.l. Suomi Eesti Majas, sealse naisringi koosolekutesaalis.

☆

Kevadine küpsiste näitemüük — reedel, 10. aprillil — Station Mall'is algusega kell 2 p.l. Folk Arts Assoc. poolt organiseeritav Ülestõusmis-pühadeaegne rahvustevaheline küpsiste ja toitude näitemüük.

☆

Toronto Eesti Keskkool organiseerib koolilaste ekskursiooni Sault Ste. Mariesse, seniste eelduste kohaselt 30. ja 31. mail. Külalised korraldavad ettekannete õhtu kohalikule eestlaskonnale 30. mai õhtul.

☆

Jumalateenistused 15. märtsil — teenib õp. Udo Petersoo ja 12. aprillil — teenib õp. Pähn.

☆

E.Ev.L.K. Kanada praostkonna koosolek peetakse sel aastal Sault Ste. Maries, 25. aprillil. Koosolek lõpeb piiskopliku jumalateenistusega kõikide koguduste õpetajate ja saadikute osavõtul.

☆

Eesti Seltsi juhatus avaldab tänu jõuluküpsiste näitemüügi korraldajatele. Müügilaua organiseerimise ja läbiviimise eesotsas seisis Alviine Kaldma ja teda abistasid Aliide Rauk, Helly Lübek, Ebba Põldmaa ja Hilda Heinlaid.

Samuti tänab juhatus eesti käsitöö ja kunstiklubi „Estocraft" liikmeid, kes seadsid ülesse eestlaste osakonna näitusel „Jõulud kõikjal maailmas".

MÜÜA

täielik EESTI MARGIKOGU.
Kirjad slt. „Margikogu"

T.E .Seltsi Täienduskeskkooli omaloomingu õhtul esines Keskkooli laulurühm Anne Tüll'i juhatusel, kes ka ühtlasi saatis akordionil.

Foto — O. Haamer

RAHVUSPÜHA- JA OMALOOMINGU ÕHTU TÄIENDUSKESKKOOLIS

Läinud reedel pühitses T.E.S. Täienduskeskkool pidulikult omaloominguga E.V. 63. aastapäeva. Kava oli huvitav ja tihe. Teadustajaks oli Kalli Hubel.

Avapalvuses ütles Ellen Ruberg, et oleme Jumalale tänulikud selle eest, mis meile on võimaldatud ning palume jõudu ja vastupidavust kõigile eelolevale. Avasõna oli koolikomitee esimehel Hans Lupil. Ta ütles publikule teretulemast ja tänas õpilasi esinemise eest me suurel E.V. üldaktusel ülikooli aulas. Me noorte esinemine tõi nii mitmelegi pisara silma... Korraldamise ja õpetamise eriline tänu kuulus Lydia Aruvallale, Leida Marleyle ja Karin Viinamäele klaverisaate eest.

SALAJANE RELV

H. Lupp meenutas noorte panust meie Vabadussõjas, noori juhte Vabariigi algul ja nüüdseid eesti noori, kes kodumaal kartmatult välja astuvad meie rahvuse ja meie õiguste eest. Ülemaailmsetel Eesti Päevadel on olnud ka meie noored need, kes kandnud neid. Teie noored olete meie salajane relv, kes toob taas eesti rahvale vabaduse ja õiguse.

Aasta 1981 kuulutati Eesti Keele- ja Kooli Aastaks. Et ilma keeleta ei ole ka rahvast, seda teavad täpselt meie vaenlased ja kodumaal on nad hakanud kõikjal eesti keelt hävitama ning vene keelt esile tooma... Koos omaloominguga on noored loonud meie keskkoolile ilusa nime ja on esinenud väljaspool Torontot eesti publikule.

Keskkooli laulurühm, mida juhatas Anne Tüll ja milles osalesid: Desiree Medri, Ellen Ruberg, Kalli Hubel, Anne Pull, Anita Kivi, Silvia Matsoo, Kaarin Kruus, Linda Kolli, Tiina Lomax, Ingrid Kivi, Juta Metsala, Mia Tein, Oona Mällo, Siiri Oder, Tiina Hubel, Mia Kängsepp, Imbi-Mai Loorand, Selina Reiman, Cindy Härm, Lisa Pormeister, Susie Holmberg, Linda Tiido, Monica Pint, Ingrid Jürman, Karin Jürman ja Helen Liiholm laulis hardalt: „Laul kodumaast" ja „Jumal, mu süda...".

ISAMAALIK KÕNE

Isamaaliku kõnega esines Erik Konze. Ta rääkis, et on oma eesti keele omandanud vanematelt ja eesti koolist. Vabariigi aastapäev on meie tähtis püha, kuid olude sunnil peame pühitsema seda päeva väljaspool Eestit, kuna meile kuuluv maa on vaenlase kütkes. Eestis eesti inimese süda on siiski vaba ja seal on ruumi ainult eestlastele. Ta kirjeldas esimest 24. veebruari-püha Eestis ning Vabadussõda, millest ka kõneleja vanaisa noorena osa võttis. Need mälestused on nooremale põlvkonnale pühad, me ei tohi millegiga haavata meie vanemat põlvkonda, selleks püüame puhtaks hoida Eesti nime. Aita meid, oh Jumal Taevas, selles!

Hoogsa ja mehise klaveripalaga esines Allan Kruuv. Karl Laaguse luuletuse „Sõjapõgenikud" esitas Mihkel Jürima. „Kuidas mu isa põgenes Eestist", luges Karin Jürman. Meeldivaid „Luuletusi talvest" lugesid Ingi-Mai Loorand ja Ingrid Jürman. Toreda loo oma väikesest õest „Minu nukk" kandis ette Maimu Nõmmik. Kõlava riimiga luuletuse „Kass" deklameeris Sandra Kasturi. Linda Kolli luges kokkuvõtte „Ilusad päevad" — Alma Tederi romaanist.

Pärast lühikest vaheaega tuli esile noorem rahvatantsurühm Anne Tülli juhatusel ja Ellen Salumets-Tülli muusika satel. Rühm tantsis toredaid tantse: Kägara, Jooksupolka, Meremeeste valss, Neljapuari.

Noorihuvitava raamatu, A. Korgi „Sulid ja võmmid", kokkuvõtte luges Peeter Sommer. Katkendi sellest — Mark Holmberg. Viiulisoolo „Siioni tütar" mängis Desiree Medri. Kirjand „Uus tsivilisatsioon" oli Rein Tauli abstraktne fantaasia. Pisireferaadi poliitilisel teemal „Pantvangid" pidas Erik Luiker. Ingrid Kivilt oli kirjand „Armastus". Ta kirjeldas vanemate armastust, perekondlikku armastust, sõprade armastust ja platoonilist peiu-neiu armastust, ning ütles, et abivalmidus, teisi abistav tegevus, on samuti armastus.

Vanem rahvatantsurühm, mille juhataja Hugo Valter, pillimees Allan Liik, tantsis osavasti: Mustjala madal, Siiripolka, Tursapolka, Tilut-tilut, Õige ja vasemba, Jämaja labajalg ja Raabiku. Referaadi, populaarseks muutunud riietusesemest „Tunked" kandis ette Juta Metsala. Robert Paju luuletus „Minu kiisu" oli koduselt armas. Huvitava referaadi meie rahvuslinnust „Suitsupääsuke" luges Karl Konze. Cindy Härm esitas klaveripala. Tiina Hubelilt oli populaarteaduslik kirjand „Kalender". Tänapäevaste „vabalt kasvatajate" mõtteid oli Peeter Sõrra kirjutanud kirjandis „Kui oleks minu teha..." ...ma ei läheks kooli, ma longiksin ringi... Kuid uhkesti ütles ta lõpuks, et mina toimin oma vanemate tahtmise järgi ja olen, elu ning oma saavutustega, väga rahul! Kokkuvõtte August Gailiti „Ekke Moorist" luges Mia Tein ja katkendi sellest romaanist Jan Hopp. Moodsaid, tugeva isamaaliku alatooniga, laule „Öö pime" ja „Tallinna teel" laulis hästi keskkooli laulurühm.

Sel õhtul olid pea kõik keskkooli õpilased siravais rahvarõivais. Kõiki ettekandeid tänas publik aplausiga.

Lõppsõnas tänas keskkooli juhataja Edgar Marten esinejaid. Ta ütles, et see õhtu oli pidulik ülevaade keskkooli elust ja tegevusest. Ettekannetes esines noorte vaim: kuidas elab suitsupääsuke, kuidas kalender tehti... Tore, et noored neid mõtteid meelde tuletavad. Ta loodab, et 3 aasta pärast toimuvatel Eesti Päevadel, samad noored oma talentidega kannavad seda suurüritust.

Mitmekesine õhtu täienduskeskkoolis lõppes hümniga.

H.L.

Imbi Medri esinemas Täienduskeskkooli omaloomingu õhtul.

Foto — O . Haamer

Edukad eesti noored muusikavõistlustel

Kiwanise tänavustel muusikavõistlustel olid edukad eesti noored: Linda Norheim — 1. koht klaveri duo klassis 13-aastastele, 2. koht sooloklassis 12-a. ja 3. koht duetiklassis 12-a.

Lisa Norheim — 1. koht klaveri duo klassis 13-aastastele, 3. koht kanada heliloojate klassis 11-a., 3. koht duetiklassis 12-a. Mõlemad on Talvi Jaldre õpilased.

Linda Tralla — 3. koht klaveri sooloklassis 21-aastastele. Craig Potsep — 1. koht akordioni sooloklassis 8-aastastele. Jeremy Viinalass — 2. koht viiuli kontsertklassis. Tõnu Voitk — 2. koht viiuli sooloklassis 14-aastastele. Ero Voitk — 3. koht tsello sooloklassis 15-aastastele.

ELMAR MUUK
„LÜHIKE EESTI KEELEÕPETUS"
Hind $4.00 (Bros.)
Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

MONTREAL

„See päev on meile aruandmise päevaks. Aruandmiseks, kas kanname endis edasi oma vaimu. Ja aruandmiseks, kas kanname oma südames edasi vabaduse tuld..."

Nende sõnadega avas Montreali Eesti Seltsi esimees Richard Leitham 24. veebruari tähtpäeva märkimise kokkutuleku Montrealis. Ja kosutav oli kogeda, et see kokkutulek kinnitas meie südameid mitmeti kõige veenvamal viisil.

☆

„Läbi aegade on tung vabaduse järele meis vankumatult lõkkel püsinud ja aastasadu läbi on uued põlvkonnad alati seda tuld edasi kannud. Taas ajalugu kutsub meid ja taas meie tulevik kuulub meie noorusele. Meie vanemate põlvkondade kohuseks on veelkordselt meie maa tulevikku meie noorele põlvkonnale usaldusliku edasi ulatada. Kuid me ei saa seda kunagi mitte teha sundimise ega nõudmisega, vaid ainult siira hoole ja usaldusega üheskoos armastuse ja meie endi eeskujuga. Meil on võimalik teha seda meie kodude kaudu ning meie noorteorganisatsioonide, täienduskoolide ja koguduste kaudu. Teeme seda! Ja ärgem väsige! Eesti auks — alati valmis!"

Need Valdeko Sirgo kaasakutsuvad sõnad selle kokkutuleku aktusekõnes leidsid samas kõige veenvamat koos- ja vastukaja meie noorte osa läbi sellel kokkutulekul. Skautide ja gaidide auväärikus liputseremoonias, samuti nende tõotusest tulvil esinemine kõnekoorina, Ain Vause sügavalt kaasaelatud deklamatsioon, Ingrid Tärki viimistletud muusikaettekanne samuti kui Ülle Leithami teadustused, Helle Leithami väärikas lõppsõna ning Karl Raudsepa veenvus segakoori juhina kinnitasid ilmekalt, et meie noorus on vastuvõtlik temale osutatud hoolitsusele ja armastusele ning siiras oma rahvuslikus päritolus. See oli valdav mulje sellest soojast pidulikust kokkutulekust.

Sissejuhatatuna lippudetervitusest, aktus liitus ühiseks Kanada hümniks. Montreali Jaani koguduse õpetaja Heino Laaneots pühendas südamliku palve Eestile ja Montreali Eesti Võitlejate Ühingu esimees ning skaudijuht Endel Ruberg lausus sooja järelhüüde Eesti vabaduse eest langenutele. Montreali Eesti Segakoor Karl Raudsepa juhatusel liitus sellele Abeli „Palve langenute mälestamiseks" ettekandmisega. Montreali eesti noorte kõnekoor esitas Lydia Koidula „Puhtad pihud" ning Ain Vaus Bernard Kangro „Hiiglased laulavad". Valdeko Sirgo aktusekõnele järgnesid tervitused meie saatusekaaslastelt lätlastelt, leedulastelt ja ukrainlastelt samuti kui vennasrahva soomlaste poolt. Eestlaste Kesknõukogu Kanadas nimel tervitas nõukogu Montreali liige Peeter Möldre. Ingrid Tärk esitas klaveril Rudolf Tobiase „Sonatiini" ning Montreali segakoor Karl Raudsepa juhatusel Kandi „Ilutegija" ning Kunileidi „Mu isamaa on minu arm". Helle Leithami lõppsõnale järgnes ühine Eesti hümn.

Kohvi ja maitsvad suupisted hoidsid aktusekülalised üheskoos hilisema tunnini. Aktusekõneleja Valdeko Sirgo oli siin otsitud vestluskaaslane. Kogesime, et ta sooritab igal teisel nädalalõpul üle kahesaja-miilise autosõidu, et oma kahte tütart tuua Montreali eesti täienduskooli Vermontist Burlingtoni lähedalt, kus asub nende alaline kodu. Valdeko Sirgo töötab seal inseneri erialal.

Omakorda leidis 24. veebruari tähtpäev pidulikku märkimist Montreali Jaani koguduses jumalateenistuse ja sellele järgnenud koosviibimisega koguduse seltskondlikus saalis. Koguduse nõukogu esimees Peeter Möldre tervitas kokkutulnuid, õpetaja Laaneots lausus palvuse ja Võitlejate Ühingu esimees Endel Ruberg esines aktusekõnega. Sõjainvaliidide toetamiseks korraldatud korjandus tõi kokku 480 dollarit.

☆

Montreali Eesti Jaani Koguduse 32. aastapäeva pidulikule jumalateenistusele järgnenud koosviibimisel oli soojaks silmapilguks Montrealis hästi tuntud laulu- ja muusikasõbra Edith Tomseni kingituse üleandmine kogudusele uue klaveri näol. Edith Tomsen sai soojade tänusõnade osaliseks koguduse esimehe Peeter Möldre poolt ning Montreali Eesti Segakoor Karl Raudsepa juhatusel laulis „Tänulaulu". Koosviibijate palvel Edith Tomsen laulis Linda Oderi klaverisaatel „Taani koraali". Uuele klaverile kinnitati plaat pühendusega annetajalt.

☆

Montreali kõige intensiivsemaks organisatsiooniks on edasi Montreali Eesti Pensionäride Klubi oma pidevate kokkutulekutega iga reede õhtupoolikul. Enamikku nendest kokkutulekutest sisustavad loengud ja vestlused populaarsetel teemadel ning mitmesugused kursused, näiteks prantsuse keele kursus Ella Arusoo juhatusel ning varrastel kudumise õppegrupp Hilja Luiki juhtimisel. Klubi kokkutulekud leiavad aset Montreali Jaani koguduse seltskondlikes ruumes, mis on avatud klubi kokkutuleku päevadel kella 3-st pärast lõunat kuni kella 10-ni õhtul. On avatud lugemislaud eesti ajalehtedega Rootsist, USA-st ja Kanadast ning saadaval on kohv ja küpsised vabatahtliku tasu eest. Üheks pidulikumaks kokkutulekuks on „Kella 5 tee" ja koetud asjade näitus reedel, 1. mail.

☆

Vahepeal on kavandatud Montreali eesti noorte ühine suusapäev Lättemäel laupäeval, 21. märtsil. Erakordne soojuselaine veebruarikuu teisel poolel aga näis sulatavat lume niivõrd, et see üritus langeb nüüd paratamatult küsimusmärgi kategooriasse.

☆

Aldo Lattik — omaaegne Eesti Lloydi peainspektor kodumaa päevil, on hoolitsenud oma kaasmaalaste kindlustustarviduste eest ka maapakku saabudes ja on teinud seda nüüd juba kolmkümmend aastat Montrealis, esindades kahte üldtuntud Kanada kindlustuskompaniid. Kohates Aldo Lattikut viimati, meie jutuajamine jäi peatuma sellele tema erialale.

„Näib, et sa jätkad oma kindlustustööd hoolimata pensioniikka jõudmisest?"

„Oo jah — inimeste tarvidus kindlustuste vastu ei ole vähenenud ja ma leian rahuldust oma klientkonna eest hoolitsemisest. Eriti, kus teatavad olukorrad nõuavad pidevat inimeste informeerimist mitmesuguste muudatuste suhtes."

„Näiteks..."

„Näiteks mu kohustuseks on juhtida kindlustusvõtjate tähelepanu praegu eriti asjaolule, et varguse risk on viimaste aastate jooksul tõusnud vähemalt kümnekordselt võrreldes tuleriisikoga ja kindlustusvõtjad peavad sellest asjaolust olema teadlikud vallasvara kindlustamisel. Samuti on kindlustusvõtjatel tarvilik teadlik olla, et suvemajad on sissemurdmiste tõttu üha enam langenud halva riisiko kategooriasse ja kindlustusseltsid on ettevaatlikud suvemajade hindamise tõstmisega, vastuoksa linna elumajade hindamisega, mis leiab aasta-aastalt ümberhindamist. Samuti on inimestel vajalik teada taskuvarguste suurenemist ja sellekohase kindlustuse peale mõtlemist."

HENN ARVO

East Yorki Sümfooniaorkester ja Segakoor „Estonia" esitavad Roman Toi juhatusel R. Toi kantaadi „Sina suudad". Ettekanne võeti Rogers Cable televisiooni süsteemi poolt video-lindile.

Foto — O. Haamer

East Yorki Sümfooniaorkester esitas eesti muusikat

Reedel, 20. veebruaril oli muusikasõpradel võimalus East Yorki Sümfooniaorkestri kontserdil klassikute Beethoveni, Bachi, Rossini j.n.e. kõrval kuulda ka eesti muusikat — R. Toi — „Avamäng" ja kantaat — „Sina suudad".

„Avamäng" esitati kava esimese osa viimase numbrina C. Poole'i juhatusel. See muusikapala toetub vanale rahvaviisile ning helilooja on kasutanud sümfooniaorkestri põhjatud värvide rikkust, andes pillide erirühmadele igale midagi ütelda. Eriti peaks välja tõstma metsasarvede sekstetti ja tehniliselt eriti nõudlikku kadentsi soolotsellole, esitatuna väga efektselt Alan Stellings'i poolt.

Kava teine pool algas R. Toi juhatusel T. Vettiku — „Noktürn'iga" Segakoor „Estonia" poolt laulduna. Koor näitas selle nõudliku helitöö ettekandel head toonipuhtust, paendlikkust ja häältevärvi sulavust.

Kantaat „Sina suudad" solistideks olid Avo Kittask ja Andres Raudsepp sobides hästi tämbrilt. Orkestri märgatav arvuline ülekaal nõudis koorilt nii ütelda „viimase väljapanekut", et mitte „varju" jääda kui see vahel ülemeelikult kippus esile kerkima. Üldiselt reageeris orkester R. Toi taktikepile väga paenduvalt ja tähelepanevalt, mis eriti hinnatav, kui arvestada, et enne esinemist oli ainult üks proov. Peale mõne üksiku koosneb orkester asjaarmastajatest, nende hulgas kehakas arv noori, nii mehi kui naisi, neist mitmed kaasmaalased.

Kontserdiga astuti esimene samm eesti muusika tutvustamisel Kanada ühiskonnas. Kahtlemata kuulub selle eest tänu dr. Roman Toi'le, kelle õlgadel lasus enamik kontserdi korraldamise töökoormast ning kes pidevalt on olnud eesti muusika tutvustamise missiooni eesreas.

O.H.

EKK Kontsertbüroo kolmas kontsert

EKK Kontsertbüroo kolmas seeriakontsert pakkus seni meie kontsertitegevuses vähe harrastatud eksperimentaalset muusikat. Külaliskunstnik, pianist Michael Nyman Inglismaalt, esitas oma eksperimentaalseid helitöid klaverile.

Eksperimentaal eeldab, et sooritatakse ühendusi millede lõppresultaadid on tundmatud või ettenähtamatut värvide rikkust, andes pillide eriei tuntagi huvi või vastutust lõppresultaadi eest, vaid kunstilise tegevuse sisuks ja motiiviks on sarnane tegevus ise.

Teisal ollakse täpselt selgusel, mida soovitakse saavutada, ainult, et eesmärgi saavutamise menetlus tuleb selgitada, otsida.

Antud juhul tekkis tunne, et külalisesinejal endal ei olnud päris selge, mis suunas tema eksperimenteerimine sihib.

Kahes klaveripalast, mida Michael Nyman ise esitas — esimene oli duett klaveri ja neljakordselt samade akordide helilindistatud süsteemi vahel.

Akordiliselt ei otsinud Nyman „ameerikat". Tema pala „1—100" kujunes duettiks originaalse ning helilindistatud klaveri vahel. Akordide üksteisele järgnevuse tempo oli sihilikult juhuslikukus organiseeritud. Selle meetodiga saavutas Nyman rea huvitavalt värskeid ja sundimatuid kõlakombinatsioone ja üllatavaid järgnevusi.

Teine pala, väga ambitsioosse tiitliga „A neat Slice of Masterpiece" järgnes ilma pausita esimesele. See pala kujunes kolmveerandtunniliseks ammukuuldud „pop"-muusika rütmide korrutamiseks forte fortissimos. Üksikud vaiksemad „hingetõmbamise" episoodid enam ei suutnud vähendada forte-monotoonsuse läbi tekkivat peavalu.

Keegi inglane olevat kuskil ütelnud, et „kunstina on muusikas vähe teadust, aga teadusena vähe kunsti".

Eksperimenteerimine on mitte kunagi vaibuv loomise protsess. Kas see protsess kontserdi mõttes on ise lavalise väärtusega, jäägu siinkohal arutamata.

Eksperimenteerimine on edu pandiks igas distsipliinis. Kas seda tingimata on vajalik sooritada vaateaknal, kus süvenemise võimalused loojal endal on väiksemad kui oma stuudio rahus ja vaikuses — jäägu järgnevate eksperimentaalsete kontsertide andjate mõistuse ja -kuulajate reageerimise hooleks.

Pianistina tutvustas Michael Nyman ennast varjundivõimelise löögiga kunstnikuna. Tema teise pala fortissimo maraton pälvib kasvõi füüsilise vastupidavuse valguses, veel erilist mainimist.

Kavalehelt selgus, et Michael Nyman on Inglismaal otsitud ja tegev helilooja. Meeleldi oleks soovinud teda kohata eksperimendi sundvisketa kunstnikuna.

ROMAN TOI

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD

„Insurance"

1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

ELEKTRIK

Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.

HALLING
Tel. 762-9190 ● Lic. E1044

HAMILTONI EESTLASKOND TÄHISTAS EESTI VABARIIGI 63. AASTAPÄEVA

Pühapäeval, 22. veebruaril, oli Hamiltoni eesti organisatsioonide poolt ühiselt korraldatud aktusele kogunenud üle ootuste arvukas osavõtjaskond, nende hulgas ka hulgaliselt kutsutud välisküIalisi.

Pärast lippude defileed, „Kotka" lipkonna skautide ja rahvariides neidude poolt, ning pärast O'Canada't, avas aktuse Hamiltoni Eesti Seltsi esimees Olav Sepp, kes on sündinud ja kasvanud Hamiltonis ning olnud tegev kõigis kohalikes noorteorganisatsioonides. Oma avasõnas ütles esimees muu seas: „Eestlased on tähistanud oma vabariigi sündi 63 aastat, neist viimased 37 paguluses. On esitatud küsimus, kui kaua peame seda veel niimoodi tegema? Vastus sellele on lihtne. Kas või tuhat aastat, kuni meie kodumaa võib jällegi vabade rahvaste perre kuuluda ja eestlane võib seda päeva tähistada oma vabal isade maal. Meie kohuseks on teha selgeks meile endile, meie lastele ja lastelastele, et see vabadus, mida me siin maal naudime, on rikkus, mida tuleb hoida ja kaitsta, sest kui see kord käest ära lasta, on seda väga raske tagasi saada, nagu näitab meie kodumaa saatus. Nii kaua kui elab Eesti Vabariigi Aastapäeva vaim, elab ka vabaduse vaim ja eesti vaim."

Järgmiseks kutsus esimees ette sõjaveteranid Maria Pulst'i, Karl Ranna ja August Sumberg'i, ning II maailmasõja veteranide esindajana Adár Woode, kellédele kinnitati rinda lilleõis.

Langenute mälestamiseks võttis sõna August Jurs ja sellele järgnevalt trio Hilda Sepp, Valve Tali ja Aino Tera esitasid hingastatult „Tuhanded jäljetud hauad", Olaf Kopvillem'i klaverisaatel.

AKTUSEKÕNE

Piiskop Karl Raudsepp esines sisuka ja faktidele rajatud kõnega, mis leidis elavat vastkaja kuulajaskonnas. Oma kõne algul mainis piiskop, et kui me täna pühitseme oma Eesti Vabariigi 63 aastapäeva, siis sellest on ainult 22 aastat iseseisvat Eesti Vabariiki. Peale selle on olnud 4 aastat vahelduvat okupatsiooni Vene ja Saksa diktaatorite poolt, ning viimased 37 aastat verist Nõukogude Vene terrorit. Edasi leidis kõneleja, et kuigi nii kodumaal kui ka siin paguluses on paljud löönud lootusetusest käega, on noor haritlaskond ja koolinoored hakanud meie kodumaa ja rahva eluõiguse ning iseseisvuse eest võitlema. Ja seda just meie okupeeritud isade maal. Järgnevalt tõi ta näiteid ja nimesid neist sündmusist ja isikuist, kes on välja astunud meie maa ja rahva eluõiguse kaitseks, vaatamata sellele, et see tegevus on toonud raskeid isiklikke kannatusi, kuni elu kaotuseni. Need vabadusvõitlejad on endale võtnud juhtlauseks meie president K. Päts'i viimse soovi, kes, Nõukogude Liidu vanglast salaja väljatoodud kirjaga oma rahvale läkitab: „Püüdke jõuda suurele eesmärgile, et vabaks jääksid meie kodud meie vabal kodumaal." Kuigi praegusel ajal paistab olevat peaaegu võimatu saavutada midagi diplomaatilisel teel, veel vähem aga frondivõitlejate kaudu, on see uus jõud, nooruse näol meie kodumaal, astumas samme oma isamaale vabaduse nõudmisel, vaatamata sellele, et nad seda tehes võivad maksta kõige kallimat hinda, andes oma elu. Seejuures tuletab kõneleja meelde omaaegse Kanada peaministri Lester B. Pearson'i ütelust „parem olla punane kui surnud", millele aga annavad hoopis teistsuguse vastuse meie noorus kodumaal ühes teiste Balti rahvaste noortega, ning nüüd Ungari ja Tshehhoslovakkia kõrval ka heroiline Poola rahvas — parem olla surnud, kuid mitte kunagi punane!

Meie maad on anastanud ja rünnanud küll poolakas, leedulane, rootslane, taanlane ja venelane. Neist kõige julmem ja hirmsam on olnud venelane. Professor J. Uluots'a uurimuste järele on vene hordid 40 korda tulnud üle Peipsi järve, põletades, tappes, röövides ja küüditades. Praegune okupatsioon on venelastele 41. kord vägivalla toojana meie maale tulla. 40 korda varem on meie rahvas nende all kannatanud, vaesestunud ja arvult kokku sulanud, aga ta on alati end sirgu ajanud, maha raputanud vene ikke ja olnud jälle vaba. Millise loogikaga peaks siis praegune 41. okupatsioon püsima jääma? See kaob samuti nagu 40 korda varem, aga meil on vaja vastupidada ja tugevad olla, sest esimesed koidukiired juba lõhestavad pimedust meie kodumaal.

Pärast aktusekõnet esitas vendurskaut Andres Tamm klaveril kaks Mozart'i helitööd. Igaaastase stipendiaadi tegi teatavaks H.E.S. esimees Olav Sepp ning selleks osutus Heidi Plinte, kes õpib praegu Torontos Queen's ülikoolis muusikat.

TERVITUSED

Tervituseks sai esimesena sõna föderaalparlamendi liige dr. Stan Hudecki (liberaal). Kuna ta on ise poola päritoluga, siis oli tal ka hea arusaamine ja ülevaade meie olukorrast. Ta kiitis eestlasi ja nende vabadusarmastust, ning tõi näiteid eesti päritoluga varasematest asukatest, nimetades eriti admiral Pitka't ja tema järele nimetatud kohti ning paiku. Hamiltoni uus linnapea, William Powel, on endine terasetööstuse tööline, ning temaga on koos töötanud nii mitmedki kohalikud eestlased. Ta viibis kohal koos abikaasaga ja jäid kohale kogu aktuseks ja sellele järgnenud kohvilauaks. Linnapea tõi tervitusi ja häid soove linna ja selle elanikkonna esindajana. Ta mainis, et tal on hea meel tundma õppida eestlasi kui rahvast, kes elab olevikus, kuid ei ole unustanud oma minevikku. Kui meie ei mäleta möödunut, siis pole me võimelised end kaitsma ka tuleviku ohtude eest...

Poolakate esindaja oma pikemas tervituses tõi ette näiteid ja parelleele Poola ja meie kodumaa olukorrast. Oma sõnavõtu lõpus ta mainis, et juhtugu Poolaga mis tahes, ka Venemaa ei tule sellest seiklusest välja sama näoga kui ta seda alustas. Veel tervitasid lätlaste ja ukrainlaste esindajad, ning viimane tervitus oli Hamiltoni Ida-Euroopa Rahvaste Föderatsiooni esindajalt.

Kirjalikud tervitused olid saabunud Londoni, Ottawa ja St. Catharines'i Eesti Seltsidelt, millised luges ette aktusel teadustajana tegutsenud Katrin Tali.

Kontsertosas Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor O. Kopvillem'i juhatusel esitas kaks laulu, „Lauliku lapsepõli" — Miina Härma ja „Laul kodumaast" — Evald Aav.

Sisukale aktusele ütles lõppsõna H.E.S. abiesimees Hanno Bohl, millele järgnes ühiselt lauldud Eesti Hümn.

Pärast aktust veedeti aega kohvitassi juures mõtteid vahetades. Kohvilaua eest olid hoolitsenud Hamiltoni eesti organisatsioonide daamid ja aktuse saal oli dekoreeritud Õie Saar'e ja Regina Toomsalu poolt.

☆

Hamiltoni linnapea W. Powell tervitamas.

Esimene Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kogudus Hamiltonis tähistas Vabariigi aastapäeva jumalateenistusega teisipäeva õhtul, 24. veebruaril. Teenis õpetaja Nõmmik ja lauludega, „Püha põline ja üllas" — Juhan Aavik ja „Kaugel" — Herman Känd, kaunistas jumalateenistust H.E.S. Segakoor O. Kopvillemi juhtimisel. Orelil teenis Eva Rammo. Teenistuse lõpul tõi tervitusi ja kõneles päeva ja selle pühitsemise tähtsusest aupeakonsul Ilmar Heinsoo. Konsul luges ühtlasi ette katke ühest hiljuti kodumaalt saabunud kirjast, milles üks eesti noor avaldab oma julget ja kindlat hoiakut Eestile vabaduse nõudmisel, olles nõus selle ülima sihi saavutamiseks ka oma elu ohverdama.

Pärast jumalateenistust oli kiriklas korraldatud õpetaja Nõmmiku algatusel vastuvõtt Hamiltoni organisatsioonide esindajatele ja teistele prominentsematele seltskonnategelastele. Koosviibimisest võttis osa ka aupeakonsul Ilmar Heinsoo.

Huvitavad loengud ja haruldased filmid soome-ugri sümpoosionil

Kolme päeva kestel Toronto ülikooli ruumes toimuval soome-ugri mütoloogia sümpoosionil peetakse loenguid ja näidatakse etnograafilisi filme. Sümpoosioni korraldatakse 20.—22. märtsini Eesti Kirjanduse Sõprade poolt koostöös Columbia ülikooliga.

Reedel, 20. märtsil näidatakse kl. 7.30 õ. Medical Science Building'us Lennard Meri filmid „Linnutee tuuled" ja „Veelinnu rahvas", mille ingliskeelne tekst tehtud Soomes. Laup., 21. märtsil on loengud Hart House'is, kus esinevad Indiana ülikooli prof. F. Oinas, Helsingi ülikooli prof. Olli Alho, dr. Michael Branch Inglismaalt, York ülikooli prof. Peter Such ja dr. Roman Toi.

Pühapäeval, 22. märtsil näidatakse Tartu College'is soomlaste üht vanimat etnograafilist filmi „Travelling in the Arctic", mis tehtud 1917. a. maadeuurija Sakari Pälsi poolt ja filmi soome laplastest.

Nagu korraldajad märgivad on huvi sümpoosioni vastu suur.

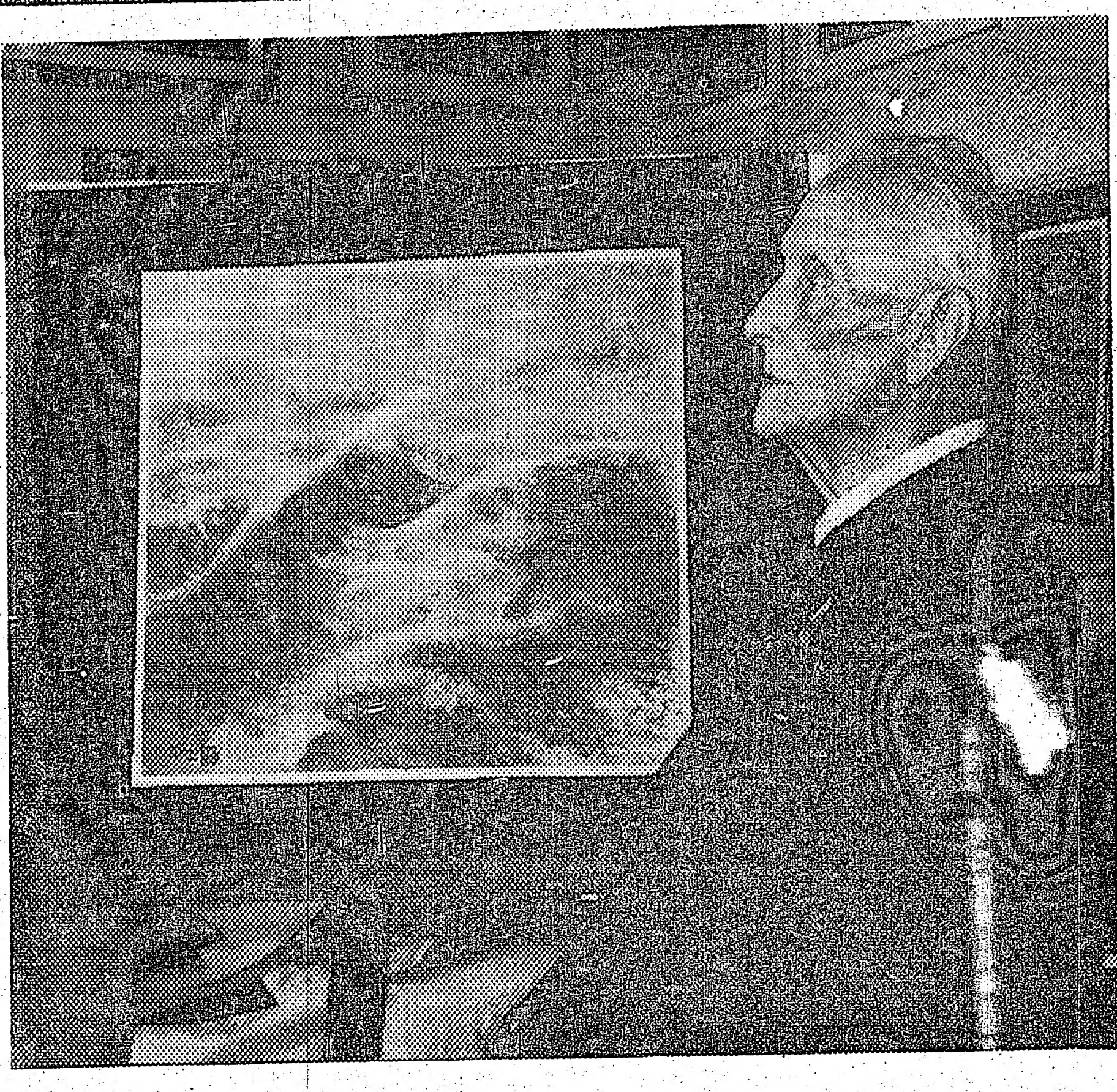

Prof. Richard Kiwit — vanim eesti kunstnik. Molbertil tema söejoonis „Tormihoog".

Richard Kiwit:

KUNSTNIK JUMALA ARMUST

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Meie arvatavasti kõige vanem kunstnik paguluses, professor Richard Kiwit tähistab 11. märtsil Stuttgardi lähedal Kornwestheimis oma 93. a. sünnipäeva.

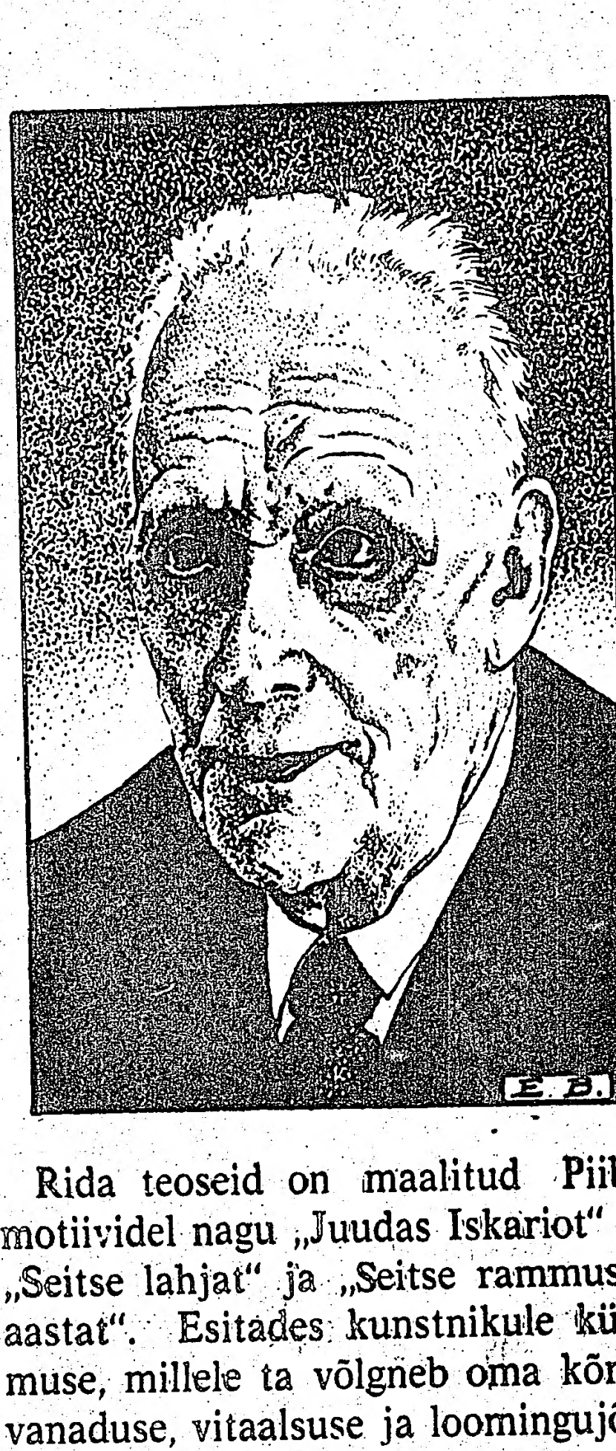

E. B.

Juubilar on Tartu mehi. Õppinud Hugo Treffneri gümnaasiumis, võttis tunde maalimises tuntud portreemaalija von zur Mühleni juures, illustreeris juba 17-aastasena raamatuid, täiendas ennast hiljem Berliinis prof. Herrmanni juures, tegutses hiljem rea aastaid joonistusõpetajana Tartu koolides. Raamatuaasta puhul Tallinnas 1935. a. oli väljapanekute hulgas 90 tema poolt illustreeritud raamatut. Ta sai raamatuauhinna ja diplomikunstniku tiitli. Kaotas õhurünnaku puhul Tartule 1944. a. märtsis kogu varanduse, maalid kaasa arvatud. Põgenes 1944. a. augustis koos abikaasa ja tütrega Saksamaale. Jäi peatuma Ludwigsburgi, kus pärast lühemat aega kestnud tööd tehnilise joonestajana on tegutsenud vabakunstnikuna kuni tänaseni.

KÜLASKAIK

Külastame koos karikaturist Eugen Bachiga teda Jakob Siegle nimelises vanadekodus Kornwestheimis. Ta tuba Rosensteini tänavas meenutab kunstinäitust ja ateljeed. Vähene mööbel nagu kaob piltide vahele. Molbert voodi kõrval, seinad täis maale ja joonistusi, laual pintslid, värvid, pliiatsid ja topsikud. Ja nende keskel äärmiselt sümpaatne valgejuukseline vanahärra, 93-aastane Richard Kiwit. Välimuse ja vaimse erksuse järgi otsustades võiks talle anda aastaid vähemalt 15 vähem. „Olen veel igaks rumaluseks valmis", ütleb ta ning tema sinistes silmades välgatab kelmikas helk. Richard Kiwiti nimi on tuntud kogu Baden-Württembergis. Vääristatud professori-tiitliga ja austatud liidumaa teenetemedaliga töötas ta 15 a. riiklike loodusteaduse muuseumidele, joonistades skelettide järgi väljasurnud ja eelajaloolisi loomi. Selle kõrval kasutas iga vaba minuti maalimiseks, et jäädvustada lõuendile maastikke, portreesid, lilli, visioone, motiive teleripildilt ja palju seda, mida haaras ta kunstnikusilm.

Vanahärra asetab molbertile pilt pildi järele ja annab seletusi. Laiahaardeline on ta võimeteskaala — naturalismist kuni abstraktsuseni. Domineerib siiski impressionistlik ja ekspressionistlik stiil. Ta pole lasknud oma vabakunstniku isiksust suruda ühegi vormi ega kunstivoolu kammitsasse. Vaadeldes Kiwiti töid, jääb mulje nagu oleks tegemist mitme kunstniku töödega. Kiwit ei korda ainsatki motiivi.

PALJU IDEID

„Mul on ideid veel vähemalt sajaks aastaks", tähendab ta. Ja seda tõestab ka valik tema piltidest. Kunstnik ripub eriti oma viimaste tööde küljes. „Noor Beethoven", maalitud surimaski järgi, söejoonistus „Tormivoog" ja samuti helepruun pintslijoonistus „Sõjavigastatud" on tõepoolest meisterlikud. Ta ei taha neid müüa, ehkki oleks ostjaid.

Kiwit ei eelista erilist tehnikat. Talle on iga tehnika võrdselt armas. Peaasi: ta saab ennast väljendada nii nagu tõeline vabakunstnik. Vastavalt motiivile võtab ta vesivärvid, õli, kattevärvid, söe või pliiatsi, näitab oma suuri võimeid kujundamises, oma armastust detailides. Ta maalitud lilladel orhideedel on joonistatud välja iga üksik tolmukas.

Rida teoseid on maalitud Piibli motiividel nagu „Juudas Iskariot" ja „Seitse lahjat" ja „Seitse rammusat aastat". Esitades kunstnikule küsimuse, millele ta võlgneb oma kõrge vanaduse, vitaalsuse ja loomingujõu, vastab Kiwit: „Kristusele". Ta on sügavalt usklik, ent ei tee katset külaliste „pööramiseks". Õnnelik iga päeva üle, mille võib veeta veel tervises, hea nägemise üle, mis võimaldab veel töötamise prillideta ja tervete käte üle. Ainult kõndimisega on tal viimasel ajal veidi raskusi — ta vajab jalutuskäikudel väljas tuge. Aga tal tarvitseb minna ainult oma toa palkonile, vaadelda kauget taevast ja on jällegi idee maalimiseks. Sageli ta töötab mitme maali juures korraga. Jalutustel on tal kaasas alati visandiblokk. Ta aju näib olevat nagu tundlik fotoaparaat. Kiirete visandite najal valmib meisterteos kõigis detailides.

MÄLESTUSI NOORUSEST

Vahepeal jutustab Kiwit oma noorusest. Ta avastas oma ande juba 5-aastasena, „maalides" ahjust võetud söega täis puhta seina. Ema tõmmanud ta söega üle nina, näidanud peeglisse ja küsinud, et kas see on ilus. Ta räägib oma emast ülima austuse ja respektiga.

Kiwit pole üksnes meister maalikunstis, vaid omab ka tublisti muusikaannet. Tal on toas kitarr ja palvuseruumis mängib ta harmooniumi. Esimesed muusikalised katsed tegi ta Tartus eelalgkoolieaalisena, mängides tänaval väiksel instrumendil — kontsertino — tsaarihümni. Varsti peatus uhke kaless ja ordenitega dekoreeritud ohvitser ulatas talle kuldraha.

Kuna kunstnik on õppinud Treffneri gümnaasiumis, olen huvitatud, kas Hugo Treffner oli tõepoolest selline karikatuur nagu teda kirjeldab Tammsaare oma „Tõde ja õigus" II osas. Kiwit eitab seda kõigi otsustavusega. Treffner olnud kõigiti väärikas gümnaasiumi direktor. Ta armastanud ainult vallatutel poistel tutistada juukseid kõrvade tagant.

Kiiresti lendavad kaks tundi sümpaatse kunstniku seltskonnas. Tahaks vestelda veelgi kauem, süveneda maalidesse, aga lähenev lõunatund sunnib lahkuma. Kunstnik saadab meid tõstukini. Viimasena näeme veel ta lehvitavat kätt.

-kk

Pidage meeles Ontario maksusoodustusi tulumaksulehtede täitmisel. Tehke kindlaks kuidas te kvalifitseerute:

Kui te olete alla 65 eluaasta Ontario elanik, siis võite kvalifitseeruda ühele või rohkemale Ontario kolmest maksusoodustusest isegi siis kui teil ei ole maksualust sissetulekut.

Soodustuste taotlemiseks tuleb teil täita lillavärviline Ontario Tax Credit formular ja saata see posti teel ära koos oma föderaalse tulumaksulehega.

Pidage meeles: Täitke see ja postitage — Ontario maksusoodustused on rakendatud teie huvides.

Kinnisvara maksusoodustus

Kinnisvara maksusoodustus (PropertyTax Credit) vähendab teie maksukoormat omavalitsuse ja koolimaksude osas. See baseerub teie kinnisvaramaksule või üürile ja maksualusele sissetulekule.

Müügimaksu soodustus

Sales Tax Credit annab tagasi ühe osa rahast, mis on maksetud provintsi jaekaubanduse müügimaksu raamides. See baseerub isiklikel mahaarvestustel ja maksualusel sissetulekul. Kinnisvara ja müügimaksu soodustused annavad võimaluse maksimaalselt 500 dollarilise summa taotlemiseks.

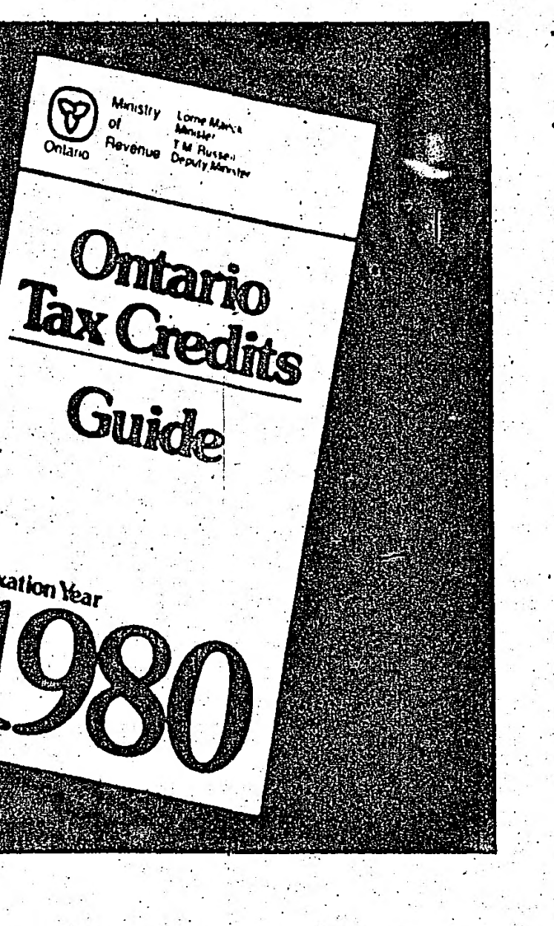

Poliitilise panuse maksusoodustus

Seda soodustust võivad taotleda Ontario elanikud, kes on toetanud registreeritud Ontario poliitilist parteid, valimispiirkonna ühingut või kandidaati Ontario provintsi valimiste ajal.

Nõudmise selleks soodustuseks võib esitada siis kui provintsile maksetav teie maksusumma on suurem kui kinnisvara ja müügimaksu soodustused.

Maksimaalne taotletav Political Contribution Tax Credit on 500 dollarit.

Tähelepanu, pensionärid!

1980. a. rakendatud Ontario maksutoetused (Ontario Tax Grants) asendavad Ontario kinnisvara ja müügimaksu soodustused (Property and Sales Tax Credits) isikutele, kes 1980. a. 31. detsembril olid 65-aastased või vanemad. Kui te täidate föderaalset tulumaksulehte, siis EI tule teil täita Ontario Tax Credit formulari, väljaarvatud juhus kui te taotlete Political Contribution Tax Credit'i.

Põetuskodude elanikud

Põetuskodude ja teiste samalaadsete institutsioonide elanikud ei saa taotleda tavaliselt Property Tax Credit'i ja Property Tax Grant'i.

Üksikasjalise informatsiooni ja Ontario Tax Credit Guide'i saamiseks telefoneerige Ministry of Revenue tasuta informatsiooni keskusesse:

☐ Metro-Torontos — 965-8470
☐ Area koodi 807 piirkonnas küsige operaatorilt Zenith 8-2000
☐ Kõigis teistes piirkondades võtke number 1-800-268-7121

ONTARIO VALITSUS TEGUTSEB INIMESTE ABISTAMISEKS.

Ministry of Revenue
Ontario
Lorne Maeck, Minister
William Davis, Premier

TOETASID EKN TEGEVUST

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas Rahvuslikku tegevust toetasid oma majandusliku panusega novembris ja detsembris 1980. a. alljärgnevad kaasmaalased:

Alice Saage, J. Saak, August Ed. Saar, Edward Saar, Erik ja Ingrid Saar, R. Saarits, Kaljo Saarna, Evi Saarnok, L. Saidla, T. Saidla, Enn ja Klaudia Salurand, Karl Salurand, Paul Sander, E. Sandre, Arvo A. Sauks, E. ja M. Seeba, Richard Sepa, H. Sepp abikaasaga, Johannes Sepp, K. Sepp, Juhan Siig, Helene Sild, Helmi Sillamaa, Toivo Sillaots, Pauline Sinberg-Snieckus, R. Sinisalu, Georg ja Helga Soans, R. Solom, Elmar ja Milde Solu, Aurelie Soo, Ilmar Soom, Ermi Soomet, V. Soomet, Jaan Soosaar, Albert ja Marie Soosaar, A. Soosalu, Jaan Soots, Tõnu Soovere, Urmas Suits, Richard Sukmit, Helene Sultson, August Sumberg, Agnes ja Lembit Susi, Linda Sutt, S. Suurmann, Johannes Säägi, Hans Saar.

Karl Taagepera, Leonore E. Tabola, Alo Tae, Kaarel Tali, T. Talving, Elmar Tambek, Martin ja Linda Tamm, Aleks ja Maimu Tamme, V. Tammemägi, Anette Tammer, Ferdinand Tammer, Paul Tammeveski, Aarne ja Anne Tammisaar, E. Tammisto, E. Tammsaar, J. Tanner, Emilie Tapp, Alice Telmet, Jakob ja Friida Terts, A. E. Tibar, Arthur Tiido, M. Tiik, Osvald ja Erika Timmas, A. Tinits, August Tomband, Elisabet Toivonen, H. Toome, Inga ja Tarvo Toomes, Hugo Toppi, Leon Tretjakewitsch, V. Tretjakewitsch, Lydia Tuulit, Salme Tuvikene, Peeter Tõnisson, Jaan Täht.

Eduard Uduste, Albert Uustallo.

K. Vaher, Arvo Vahtra, H. Vaino, Marie Walden, A. Valdma, R. Valiste, Evald A. Wallaste, Walter ja Nadia Walter, Hartvig Vanaselja, Voldemar Vanaselja, Koit Vanema, Jakob Vares, Oskar ja Alma Vares, Ilmar Wark, Leida Varma, Ülo Vastopä, A. Veedler, Marie Veel, Voldemar Veelaid, A. Veelma, S. Veidenbaum, T. Vellend, Oskar Viia, William Viia, H. ja V. Viiding, Ed. Viigi, Kalle Viires, Arved Viirlaid, Jaak Viljak, Alide Vilk, M. Wilo-Nirk, Herman Vilu, Karl Vilu, J. Vilumets, Nigul Virro, Erna Visman, Karl Voldt, Adar Woode, E. Voogjärv, Arveld Voogjärv, Emil Vuks, A. Wällik, Elmar Väärsi.

Elmar Õiglane, A. Õunapuu, O. ja E. Õunapuu, B. Zeisig.

Toetuste laekumine jätkub.

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

DRESSMAKER — ALTERATIONS
TEL. 690-6253

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN
281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331
Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, lihapirukad. Soomest sissetoodud delikatessid.
Soome rukkileib
Avatud teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 8—3.
Esmaspäeval suletud.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Thermo akende asendamine. ★ 5 tollised veerennid kuues värvis. ★ Räästaaluste katmine.
Keldri akendele: sissemurdmise vastu metallkaitsed.
Tasuta hindamine. Helistage päeval töökoda tel. 832-2238 kl. 7.30 hom. — 4.30 p.l.
OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

VIHMAVEERENNID JA TORUD
ALUMIINIUM AKNAD JA UKSED
RÄÄSTAALUSED JA PÄIKESEVARJUD.
20 AASTA GARANTII
LÄTI ETTEVÕTE
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
2226 Dundas St. W. Toronto, Ont. M6R 1X3
Telefon 534-2864
Omanik ARTURS MIME
Võtke ühendust firma omanikuga. — Ei mingit vahemeest.

TIM'S AUTO BODY LTD.
24—28 Howard Park Ave. Toronto, Ont. M6R 1V5
Tel. 533-8451 — 533-8452
AUTODE PARANDAMINE ● KERETÖÖD ● VÄRVIMINE KUUMENDUS AHJU KASUTAMISEGA ● TUNE-UPS ● ÄRAVEDU.
Lic. MEHAANIK. SÕBRALIK TEENINDUS JA NÕUANNE.
Filtsos Bros. & Associate

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale
Meie saadame riide- ja jalanõupakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud.
Suur valik kaupu meie äris.
Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 5 p.l.
Laupäeval kl. 9 hom.—kl. 5 p.l. KESKNÄDALALTEL SULETUD.
Pärast kell 5 p.l. kokkuleppel telefoni teel.
BALTIC EXPORTING CO.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

Abiks perenaisele

SOOME TOIDURETSEPTE

Toome mõned soomemaitseliste toitude retseptid, mis lihtsalt valmistatavad ja sobivad kergeteks kodusteks eineteks.

KANA ÕUNTEGA

1 kana
50 g võid, soola, valget pipart
2 viilu peekonit, 1 sibul
4 õuna

Kana lõigata 6—8 tükiks, pruunistada pannil võiga. Tõsta küpsetusnõusse ja maitsestada soola, pipraga. Eraldi pruunistada peekon ja hakitud sibul ning laduda kanatükkidele. Õunad koorida, viilustada ja nendega katta kanatükid. Valada üle vähese kanapuljongiga. Küpsetusnõu katta kaane ehk alumiiniumpaberiga ning küpsetada 200°C ahjus 1 tund, kontrollides küpsust ja vajadusel kastes kanapuljongiga. Siis vähendada kuumust ja hautada veel 15 min. Pakkuda keedetud riisiga.

PEEDI-HAKKLIHA VORM

1 dl riisi, vett, soola
400 gr toorest peeti
250 gr hakkliha, 2 sibulat.
Munapiim: 2 muna, 5 dl piima,
1½ tl soola, ½ tl paprikat

Riis keeta küpseks. Toored peedid riivida. Hakkliha koos sibulaga pannil pruunistada. Segada riis, peedid, liha ning tõsta määritud vormi. Valmistada munapiim ning valada üle. Küpsetada 200°C juures 45—60 min. ehk kuni muna on hüübunud.

MAKSA-KAALIKA PAJATOIT

300 g kaalikaid, 2 porgandit,
50 g sellerit, 1 sibul
5 dl puljongit, 2 tl paprikat,
½ tl majoraami
4 kartulit
400 g vasikamaksa, 1 spl söögiõli, soola

Kooritud, tükkideks lõigatud kaalikad, porgandid, seller ja sibul keeta puljongis ühes maitseainetega, 10 min. Maksalõigud pruunistada kergelt õlis ning ühes kartulitükkidega lisada juurviljadele kastrulis, maitsestada soolaga. Hautada kaane all 10 min., kuni kõik ained on küpsed. Võib serveerida pohlakeedisega.

TUUNIKALA PIRUKAS

Taigen: 150 g võid ehk margariini
2½ dl jahu
2—3 slp vett, 1 tl soola
Täidis: 1 karp (7½unts) tuunikala
Tilli, hakitud sibulat, valget pipart
Munapiim: 2 muna, 2 dl piima

Või, jahu pihustada, lisada sool, vesi ning pressida pannile. Küpsetada 225°C juures 10 min.

Kala tükeldada, segada sibula, tilli ja natukese pipraga, asetada piruka põhjale, valada üle munapiimaga. Küpsetada 20—30 min. kuni muna on hüübunud.

KARTULI-JUURVILJA HAUTIS

200 g kaalikat
200 g porgandeid
800 g kartuleid
vett, ½ dl piimapulbrit, soola, võid

Juurvili koorida, kaalikas ja porgandid lõigata väiksemaiks tükkideks, kartulid suuremateks. Keeta kastrulis vähese veega pehmeks. Keeduleem nõrgutada välja. Umbes ½ tassile sellest lisada piimapulber, maitsetada soolaga, siis segada juurviljaga lisades tükikese võid.

Sobib pakkuda külmade lihalõikudega.

Tiiu Leek'i saade „That's My Line" algas taas veebruaris.

Laske isoleerida oma maja $30.00 eest „The Canadian Home Insulation Program'i" alusel — C.H.I.P.

Edmonds INSULATION &c... AND COMPANY LIMITED
'We Dare to Care' Since 1947

Asjatundlik isoleerimine klaasvilla puhumisega.

Pööningu ventilaatorid.

Esindaja Torontos: ENN LIGE, tel. 425-0839

HELLARRA SERVICES
2001 Danforth Ave. Toronto Ont.
M5C 1J7 694-6241

hüpoteek laenud
raamatupidamine
ja tulumaks

Helle Rannik
endine
keskvalitsuse
tulumaksurevident

Finnbiathlon 22

suusaspordi täpsuspüss — laos uus mudel.
Müügil erinevaid mudeleid.
MIRROCRAFT PAADID ☆ KANUUD ☆ SÜSTAD
☆ MOOTOREID
Tellige nüüd, et kevadeks kätte saada
Äri on avatud õhtuti — teisip. — reedeni kell 6—8

Scandinavian Cross Country
Ski Equipment Co.
1032 Coxwell Ave., Toronto, Ont. M4C 3G5
Tel. äris: 425-0638, kodus: 429-3726

Canada

Miks teie elate siin?

Võibolla, et te sündisite Kanadas,
võibolla mitte, aga siin te elate,
kuna teie ise või teie esivanemad
valisid oma elupaigaks Kanada teades,
mis Kanada riik ja rahvas on ja mis
igale pakub.

Ta on vabaduse ja võimaluste maa.
Ta on riik ja rahvas, kes tervitab
ja austab kõiki rahvaid vaatamata
nende tõulisele, usulisele ja
kultuurilisele kuuluvusele.

Seepärast oleme me kanadalased.

Multiculturalism

Honourable Jim Fleming
Minister of State
Multiculturalism

L'honourable Jim Fleming
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

Canada

Kaarel Virulase veste

VIRU VERI EI VÄRISE

Teiste maakondade eeskujul tuleb nüüd Torontos ka virumaalaste kokkutulek, mis toimub Tartu Kolledzhis 15. märtsil.

Virulased pole küll nii suurejoonelised kui saarlased, kes omal ajal Pärnumaale Kihnu saare ja Läänemaale Hiiumaa kinkisid, nagu saarlaste aktusel kõneldi. Aga virulaste kuulsus ulatub ka kaugele. Soomlased peavad kõiki eestlasi virulasteks ja ega keegi saa salata, et Virumaa oli Eesti suurim maakond, enne kui vene okupandid hakkasid sealt juurdelõikeid tegema.

Hulk eesti suurmehi oli Virumaalt sirgunud. Loendamatuid lahinguid on ajaloo kestel viru pinnal maha löödud, enamasti venelastega. Eks tõenda virulaste vaprust isegi ütelus — „viru veri ei värise".

Kuigi piirilinn Narva oli maakonna suurim linn, oli kesk maakonda asuv Rakvere maakonna pealinnaks. Üheks põhjuseks oli vist asjaolu, et seal asus üle kogu Eesti kuulus äkiline Rakvere kohus.

Heade kolgapatriootidena kavatsevad paljud kunagised virulased oma hõimude kokkutulekust osa võtta. Teiste hulgas on sinna mineku jaatavalt otsustanud Torontos hästituntud Roosioksade perekond.

Roosioksad on läbi ja läbi Virumaa inimesed. Õieti küll ainult pereisa ja pereema, kuna lapsed on sündinud välismaal. Pereema Matilde nägi esimest korda maailmavalgust Rakveres, pereisa Juku Roosioks on pärit Rakvere lähedalt maalt. Koolis käisid mõlemad Rakveres, kus möödusid nende ilusamad noorusaastad, mis hädavaevalt olid lõppenud, kui nad läheneva punalaviini eest üle Soomelahe pidid pagema.

Meil Rakveres tegi seda teenija ja seda kojamees, mainib proua Roosioks siinsete tuttavatega kõneldes. Rakveres oli enamasti kõik parem kui siin. Üle kolmekümneviie-aastase äraoleku järel on kõik, mis Rakverega ühenduses, ikka ilusamaks ja romantilisemaks muutunud.

„Näiteks teismeliste probleeme Rakveres üldse ei olnud", toonitab ta oma lastega kõneldes. „Ja meie politsei ei kihutanud kunagi autodega ringi nagu siin nii et kummid suitsevad — lihtsalt kole vaadata. Just kui vanakuri kannul või kardetaks lasteaeda hiljaks jääda."

„Mitu autot teil Rakveres oli?" küsis seitsmeteistaastane Indrek ühel päeval, kui ema ta järjekordselt kiire autosõidu pärast läbi oli võtnud.

„Sa, poiss, ära ole nii ninakas", tuli emalt vastuseks. „Ega neid riistapuid ka siin maal mitukümmend aastat tagasi nii palju ei olnud."

„Ema, jutusta mulle õige Virumaast ja Rakverest", segas nüüd vaidlusesse tütar Helle. „Räägi, milline seal kõik oli sinu kooliajal."

Proua Roosioks jääb mõtlema ja unistuslik ilme tekib ta näole.

„Tead, kindlasti oli ehk ilusamaid kohti meie kodumaal. Aga võrratu oli Viru põhjarannik oma loendamatute suvituskohtadega Võsust kuni Narva Jõesuuni. Ja Põhja-Eestis oli ilus eriti kevadel ... ja valgetel juuniöödel, milliseid siin ei ole ... Kui juuni alguses puhkesid sirelid, oli neid Rakveres nii palju, et otse uimastasid oma lõhnadega. Siis saabusidki need valged ööd, kus muistendi järgi Koit suudles Hämarikku. Nendest õitelõhnadest tulvil õhtutel Rakvere noorus armastas jalutada Tammikus, Rahvaaias ja Vallimäel."

„Ema, mis on Viru vanne — kas seda käidi Vallimäel vandumas?" segas Helle ema noorusmälestustes õrnutsemist.

„Legendi põhjal olevat kolm ärkamisaja tegelast — Kreutzwald, Faehlmann ja Nocks lossivaremete juures Rakvere Vallimäel kord koolipõlves pühalikult vandunud täiskasvanuks saades kodumaa heaks tööle asuda. See pilt, koopia kunstnik Kristjan Raua söejoonisest meie seinal, kujutabki sümboolselt selle vande andmist. Kristjan Raud oli ka ise Rakvere lähedal Viru-Jaagupis sündinud.

Aga mõnikord neil päevil, kui sirelid Vallimäe veerul õitsesid ja ööbik Tammikus oma laulu laksutas, tõotasid poisid samal Vallimäel ka oma koolipõlve kallimale igavest truudust. Arvan, ega sinu isagi ilma niisuguse truudusevandeta nii kaua vastu oleks pidanud."

„Kui põnev! Sa tahad vist ütelda, et sul isaga Vallimäel üks date oli ja ta sulle siis truudust vandus?" ei saanud Helle end pidada.

„Eesti keeles ei ütelda date — virulased räägivad omavahel ikka eesti keelt. Ütle seda eesti keeles", õiendas ema.

„Sorry, ma tahtsin küsida, kas sul oli isaga Vallimäel üks ... üks kuupäev."

„Rumal, date tähendab eesti keeles ka kohtamist. Ja muidugi oli mul seal isaga kohtamine. Võibolla oli kevade talle pähe hakanud, igatahes kinnitas ta, et ma olevat maailma kõige ilusam tüdruk ja lubas mulle ikka truu olla."

„Kas sa usud, et isa sellest truudusvandest kinni peab? Ma kuulsin, kui sa ükskord pärast partyt talle ütlesid, et oli häbi vaadata, et ta kogu õhtu oma silmi selle Hiiu naise pealt ära ei saanud", uuris Helle edasi.

„Ega see pole õieti veel truudusemurdmine. Nii vanade meestega on enamasti samuti kui koertega, kes auto peale hauguvad. Ega koer ka autot ei kavatse hammustada, ta tahab ainult natuke haukuda", oli ema selles suhtes päris kindel.

„Ema, kus Rakvere noored siis jalutasid, kui lumi seal vallimäel liiga sügav oli?"

„Rakveres oli kolm tähtsamat tänavat — Tallinna tänav, Pikk tänav ja Lai tänav. Talveõhtutel oli moes Tallinna tänaval jalutada. Ikka linnavalitsuse eest Duskina nurgani ja tagasi ja jälle otsast peale niikaua kui isu täis. Kauplused asusid ka enamasti eelmainitud kolmel tänaval. Lai tänav viis välja turuplatsile, kus kolm korda nädalas turgu ja mõned korrad aastas laata peeti. Turu- aga eriti laadapäevadel oli linnas sagimist. Talurahvas müüs turul oma vankritelt mune ja võid ning muid talusaadusi, rannarahvas kala. Suitsukala oli mõnikord alles soe, samal hommikul suitsutamisest just tulnud. Laadapäevadel kihutasid ringi mustlased, lastekoormad peal. Mehed tegid hobuste vahetuskaupa, mustlasnaised aga püüdsid tasu eest tulevikku kuulutada. Kohal olid ka habemikud oma ahvenakoormatega Peipsi äärest ja Avinurme mehed oma puuanumatega."

„Kas sa, ema, tead seletada, mis on Rakvere raibe. Keegi oli Eestist siia kirjutanud, et nende endise kodutalu põllud olevat nüüd Rakvere raibet täis kasvanud."

„Rakvere raibe on üks kollaste õitega pahasti lehkav umbrohi, mis viljapõldudele suureks nuhtluseks. See oli Põhjasõja ajal hobuste söödaga Venemaalt sisse toodud ja sellest oli väga raske lahti saada — nagu venelastest endistki, kes meie kodumaad nüüd okupeerivad."

„Tänan sind, ema, selle huvitava informatsiooni eest Rakvere ja Virumaa kohta. Kui venelased välja aetakse tahaksin koos sinu ja isaga kindlasti seda kohta külastada", ütles Helle, kui uusi küsimusi enam pähe ei tulnud.

„Aga tead", lisas ta lõpuks juurde, „ma võtan oma boyfriendi kaasa ja lasen tal Vallimäel mulle truudust vanduda."

HILLSIDE BAKERY
and Delicatessen
2851 Lawrence Ave. E., 261-2238
(Hillside Plaza Brimley nurgal)

SOOME PAGAR

Saadaval — pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib. Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused. ● Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale. ● Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. ● Suitsukalkunid tellimise peale.

Valvesõdurid Kreekas oli üks töid, mis oli esitatud advokaat Enn Alfredi fotode näitusel Royal Trust Tower'is.

Eesti arst valvekorras

7. ja 8. märtsil	dr. M. Leesment	481-6834
14. ja 15. märtsil	dr. H. Tari	922-3824
21. ja 22. märtsil	dr. R. Pahapill	921-7777
28. ja 29. märtsil	dr. T. Sauks	461-0912

K. Raidi helitööde kontsert

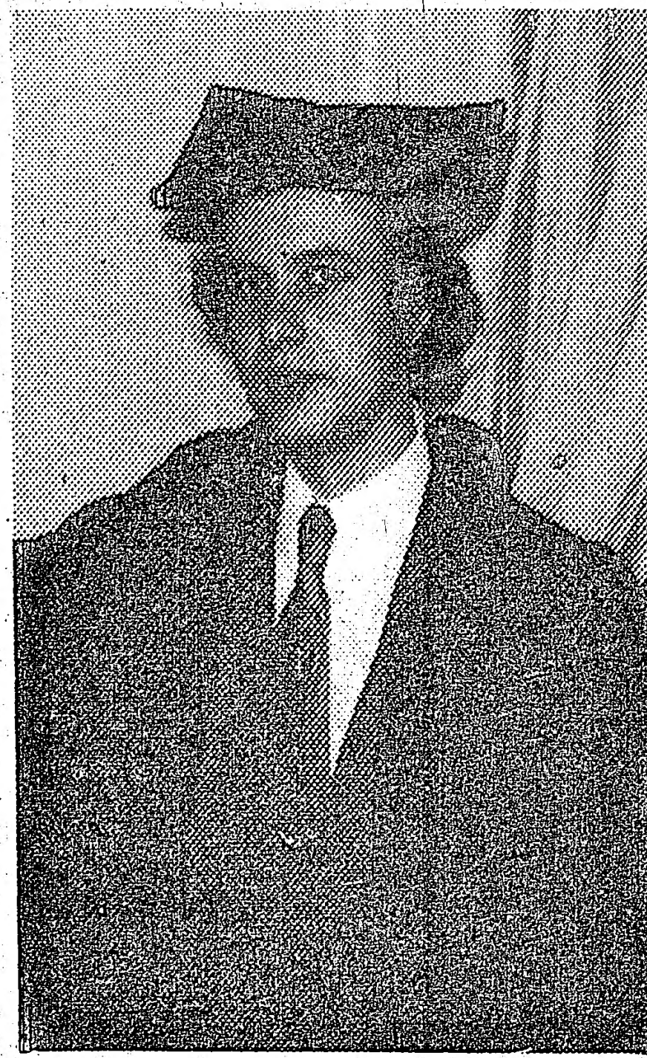

KALJO RAID

Pühapäeval, 8. märtsil kl. 4.00 p.l. toimuval Kaljo Raidi helitööde kontserdil, Toronto Ülikooli aulas, tuleb ettekandele komponisti teismelistes aastates kirjutatud laule Maaja Duesberg-Roosi poolt. Viimast, helilooja Toronto loomingu perioodi esindavad koori- ning soololaulud. Osa tuleb esiettekandele Charles Kipperi noortekoori ja vendade Jaan ning Kalle Medri poolt. K. Raidi loetletud helitöid esitavad nimetatute kõrval veel segakoor Thomas Kirvese juhatusel, naiskoor M. Duesberg-Roosi juhatusel ja solistid Asta Kaups ning Marika Krabi-Wilbiks. Sõnalist osa täidab kirjanik E. Mänd-A. Kalmus.

Pärast pühapäevast kontserti korraldab Toronto baptisti kogudus K. Raidi 60 a. sünnipäeva koosviibimise baptisti kirikus, 883 Broadview Ave., kuhu on samuti kõik kaaseestlased lahkelt kutsutud. Samas on avatud helilooja ning pastor Raidi kaksikõe Ilse õlimaalide näitus.

EESTI OHVITSERID ORDU-POOLA-ROOTSI AJAL

Ajaloolised uurimused on näidanud, et Eesti malevat pärast kristianiseerimise sõja lõppu ei likvideeritud. Vastupidi, see leidis kasutamist Põhja-Eestis Taani kuninga poolt Vene vastastes sõjakäikudes ja Lõuna-Eestis võitluses leedulaste ning venelastega.

Maleva selgrooks oli Ordumeistri määrus, et iga sõjakäigu puhul iga küla peaks andma 2 eestlast ja ühe sakslase, kas ratsa või jala. Peale ordurüütlite oli vasallide arv umbes 500 Eesti alal, seega nende panus c. 1000 ratsanikku. Külade arvu kogu Eesti alal võib hinnata 1500-le. Seega igas Ordu sõjakäigus osalistusid umbes 3000 eestlast. Et noid mõõgamehi oli maal igal pool, seda tõendab eesti soost pastori Rüssowi kroonika kirjeldus 1584, mille kohaselt eestlasest sõjamehed Ordu väes pidasid end üsna ülbelt ülal ja nende tuntud ütelus oli: „Jumal hoidku meid Saksa sõja eest, venelast me ei karda." (c. 19).

400 SÕJASULAST LANGES

Russow märgib korduvalt ordumeister v. Plettenbergi sõjakäikudes eestlaste osavõttu. Ühes lahingus langesid 400 sõjasulast koos nende pääliku Matthes Pernaver'iga selle leitnandi ja lipnikuga (c. 41). Ilmselt eestlane. Ordumeistri päevil kuulus Karksis Ristikylle Peter Ruhni nimelisele sõjamehele läänina (H4,55). 1564 on registreeritud Ordumeistri vabamehena sõjamees Peter Meister Saxe, samuti 1570 Eesti lipkonna päälik Ivo Schenkenberg. Ordu- ja Poola ajal märgitute hulgas on rida eesti suurtalunikke, näit. Steffan, kes hoiab valmis sõjaratsu. Lawro Mert ratsutab sõjatandril, Simon Wartmann saadab ratsaniku sõjaväkke, ja eestlasest läänimehed Kalss Hansen, Hans ja Rein Poll, Voita Thoc, Laul Peter. Lauwe Matz, Staros Sangastes, Daniel Lihn, Hans Lembeke, Hans Groll, Thuliste Hans j.p.t. Jõeristi talust Kadrinast põlvenesid kol. ltn. Thomas Jörist ja ltn. Jörist Rootsi ratsaväes. (EBL.).

Märkimisväärne juht on ka Rännu khk. Poola revisjonis regist. 1582—92 Uniküilas omaette suure talu omanik Math Lipnik ja ta vend Andris, hiljem Lipping, milline suguselts eksisteerib veel praegu. Lipnik tähendas nooremat ohvitseri, lipukandjat, seega pidi kuuluma Rannu v. Tiesenhauseni orduaegsesse lippkonda.

20 000 PÕHJA-SÕJAS

Väga ulatuslikuks kujunes aga eestlaste panus Põhja-sõjas, mida on ainsana rõhutanud dr. Otto Liiv, hinnates seda 20 000 mehele. Tal oli õigus, seda kinnitab ka senini peagu kasutamata allikas, nimelt Põhja-sõja kaasateinu Virumaa pastor Christian Kelch kroonika „Continuation" 1690—1707, 605 lhk. Hästi olid relvastatud Mahuranna ja Rakvere ümbruse eesti talunikud, kuna nad koukisid välja „mereannina" Mahurannas hukkunud Hollandi laevalt c. 3000 püssi, mis olid määratud Tsaar Peter I armeele. Nendega varustatult eestlased korraldasid omal käel venelaste vastaseid retki. Ka pastor Kelch ise oli ühe „metsavendade" üksuse juhiks.

Eesti üksuste rakendamise osas jalaväes leidub kroonikas rida teateid. A. 1704 Tartu ümbruse talunikud ja isegi sulased mobiliseeriti ja paigutati kompaniidesse (lk. 373), a. 1703 komandant Horni käsutuses olid Järva rügement (1000 meest) ja kohalike jalaväe pataljonid Pärnust, Viljandist ja Tallinnast, igaüks à 500 meest. (348). Registreeritud on ka Viru ja Läänemaa jalaväe rügemendid (306). Kuulsas Tartu piiramise lahingus, selle kangelaslike kaitsjate kol. C. G. Skytte ja M. G. v. Tiesenhauseni käsutuses seisid 7. juunist kuni 14. juulini 1704 eesti pataljonid, kes mehitasid 3-dat ja 4-dat bastioni leitnantide Peterson, Köhn ja Passelbergi käsu all. Ilmselt nood nooremad ohvitserid olid samuti eestlased (387). Venelasi hävitavas väljatungi vastulöögis osalistusid jalaväe pataljon ja kohalike kodanike pojad, neist langesid 390 (lhk. 386). Ühes luurelahingus langesid 10 eesti jalaväelast koos ltn. Lembkeniga. Muudest ohvitseridest võiks lugeda eestlasteks kpt. Pauli, Ugla, ltn. Schmid, kpt. Sass, ja ohvitsereid Ruht, Franz, Thole, Aderkass, Jansen, Peueker.

E. V. SAKS

Eesti kvartett TV-s

CBC TV-saates „Class of 81" esineb kahel korral eesti kvartett koosseisus Ella Sildva-Laikve, Evi Valge, Linda Laikve, Heidi Laikve. Saatemuusika — Mihkel Liik, Paul Kiilaspea ja Arno Kiilaspea. Saade antakse edasi laup., 7. märtsil kl. 1 pl. ja laup., 4. aprillil samal ajal.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Virulased ja sõbrad!

Perenaistel on toitlustamist kavandades vaja teada kokkutulekust osavõtjate arvu. Viimane mõeldav tähtpäev pääsmete lunastamiseks on neljapäev, 12. märts ja pääsmed on siis veel müügil Eesti Majas kl. 8—10-ni õhtul.

Korraldajate hulgas on inimesi kõigist neljast Virumaa ilmakaarest ja nad on asja nii kavandanud, et osavõtjatel jääb aega omavaheliseks vestluseks ja ka eeskava jälgimiseks. Esinejate hulgas on nii noori kui ka vanemaid virulasi.

Virulaste kokkutulek toimub 15. märtsil kl. 2 pl. Tartu College saalis, 310 Bloor St. Pääsmeid on võimalik osta Abistamiskomitee ärist ja neljapäeva õhtuti kl. 8—10-ni Eesti Majast.

SULETEKID
Märtsikuu väljamüük ☆ 10—30% hinnaalandusi ☆ Suletekid, padjad, ja voodipesu
Ostke otse tööstusest suletekid, sulgvoodid, — padjad ja voodipesu. ☆ Parandamine ja ümbertegemine.
MASTER DOWN PRODUCTS
4544 Dufferin St., Unit 25, Downsview (lõunapool Finch'i)
Telefon: (collect) (416) 638-2255
Äri avatud: nädalapäevad kella 10—6, neljap. 10—9, laup. 10—4

OMA KALLIST ABIKAASAT JA ISA

LEONID LÕUGAS'T

sündinud 22. septembril 1910 Saaremaal, Mustjala vallas
surnud 1. märtsil 1981 Torontos

mälestavad kurbuses

abikaasa JULIANA
poeg ÜLO
SUGULASED Rootsis ja Eestis

Puhka rahus!

KAUAAEGSET KOGUDUSE JUHATUSE LIIGET JA LAEKURI

LEONID LÕUGAS'T

mälestab

TORONTO EESTI APOSTLIKU ÕIGEUSU KOGUDUS,
LAULUKOOR, NÕUKOGU, JUHATUS ja VAIMULIKUD

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
Willowdale
221-1159
(Sheppardi lähedal)

Minu siiras tänu kõigile kes on mulle kaastunnet avaldanud ja minu ligidal seisnud minu kalli abikaasa

ALIDE

kaotuse puhul

Eriline tänu kuulub õpetaja E. Pähn'ale kes minu kurbust ja valu mõistes oma sõnadega minu leina leevendas. Südamlik tänu Aasa Roosipuule, tema perekonnale ja abilistele kes kadunu mälestuseks laua kattis. Tänu kõigile kes lahkunu lilledega igavesele teekonnale saatsid. Teile mõeldes ma ei tunne end üksinda. Südamlikus tänus

FEODOSSI PRUUL

Teadmiseks pensionäridele Ontarios

Mitmed pensioni ealised isikud on pöördunud allakirjutanu poole küsimusega, kuidas talitada tulumaksulehe täitmisega, kuna valitsuse poolt ei ole neile saadetud isikliku informatsiooniga varustatud tulumaksulehe vormi.

Viimastel aastatel tihti mõlemad pensioni ealised abielupooled täitsid Ontarios tulumaksulehe ainult sellel ajendil, et saada Ontario tulumaksu soodustust (credit), kuna tegelikult nad mõlemad, või üks neist, ei kuulunud tulumaksu tasumise kohustuse alla.

Aastal 1980 on selles osas leidnud aset aga kardinaalsed muudatused, kuna nüüd tuleb neid soodustusi taotleda otseselt Ontario valitsuselt vastava toetuse (grant) sooviavalduse näol. Enamus on tõenäoliselt need toetused möödunud aasta arvel ka juba kätte saanud.

Seega sellel motiivil tulumaksulehe täitmine 1980. aasta eest pensionäridel Ontarios ei oma enam tähtsust. Need pensionärid kelle sissetulek on täiendatud valitsuse poolt makstava lisatoetusega (supplements) on ilmselt tulumaksu tasumise kohustuselt tasemel, kus neil mingit tulumaksu ei tule tasuda. Järelikult teil puudub ka otsene vajadus tulumaksulehe täitmiseks.

Mida ma eelpoolsega eriti minimaalse sissetulekuga pensionäridele Ontarios soovin öelda, et **ärge kulutage oma raha vajaduseta tulumaksulehe täitmisega, eriti siis, kui peate selle täitmise eest tasuma.**

Suurema sissetulekuga abielupoolel tuleb aga pidada silmas abielupoolte vahelist ülekande võimalust.

Tulumaksu seaduse kohaselt peate aga tulumaksulehe täitma, vaatamata, kas deklareeritav sissetulek kuulub tulumaksu tasumise kohustuse alla, **kui tulumaksuamet taotleb** selle täitmist, või küsib lisanduvat informatsiooni teie sissetuleku kohta.

E. SOOMET

Elli Kalvik

ILURAVI

PAISTETANUD SILMAD

— Mu silmad on sageli hommikuti paistes. Tavaliselt pärast paari tundi on paistetus alanenud, kuid mõnikord kestab see ka kogu päeva. Olen teinud külmavee kompresse, kuid need ei näi aitavat. On see probleem tõsine?

Ka on mu silmade ja kulmude vahelisel alal olev nahk välja veninud, tundub nagu langeks nahk alla silmalaugudele.

Kas on võimalik jumestusvahenditega seda nähet varjata ja milliseid värvitoone kasutada? Mul on punakaspruunid juuksed ja pruunid silmad.

VASTUS: Paistetus silmade ümbruses võib olla põhjustatud paljudest teguritest. Vee sisaldavus organismis võib olla liiga kõrge, või dieet, mis sisaldab liiga palju soola. Võimalik ka, et kasutate silmakreemi liiga lähedal silmadele ja viimane võib minna pisaranääretesse. Sellisel juhul kasutage silmakreeme mitte kõrgemale kui põsenukid ja ainult allapoole kulme. Keha oma soojus muudab kreemi või õli vedelamaks ja see läheb juba iseenesest silmadele lähemale.

Olgugi, et silmade ümbruse paistetus ei tarvitse mitte alati tähendada, et see on tingitud teie organismi meditsiinilisest olukorrast, peaksite siiski pöörduma arsti poole. Nim. pikaajaline naha pingelolek paistetuse puhul võib kahjustada naha elastsust, sest nahk silmade ümbruses on väga delikaatne. Tulemuseks on lõtv ja kortsuline nahk.

Samaaegselt odav ja kodune ravi võib olla ka kõik mida vajate. Asetage leotatud külmutuskapi jahedad teepakikesed silmadele mõneks minutiks. Need rahustavad ja aitavad paistetust alandada. Kui aga kodune ravi ei aita, siis vastavais iluravi salongides võiksite katsetada parafiinvaha raviga. Dorothy Kingsley of D.K. Arts and Services in Willowdale, Ont., informatsiooni järgi vajaksite 8—10 pooletunnilist ravisessiooni. Seda on soovitav teha üks kord nädalas ja iga sessioon maksab $9.—.

Sulatatud vaha pannakse allapoole silmaripsmeid suunaga juuksejooneni ning spetsiaalne õli silutakse silmakulmudele. Pärast kolmenädalalist ravi peaks ilmnema paranemine. Olenevalt Teie dieetist, keha keemilisest olukorrast ja vahepeal silmade eest hoolitsusest on tingitud ka kui mitu sessiooni ja kui kauase kestvusega te vajate. Tulemused kestavad 4—5 kuud.

Mis puutub küsimusse alla langevate laugude puhul siis peaksite neilt kosmeetiliste vahenditega tähelepanu kõrvale juhtima. Selleks kasutage silmalaugudele silmavarjundit pruunis toonis. Viimane peab harmoneerima teie nahatooniga, kuid olema veidi tumedam. Varjundit kasutage tugevamalt ripsmete lähedale ja ajage väikese harjakesega kaduvalt laiali. Silmakulmude alla tarvitage valget varjundit s.t. „White lights", mis tõmbab tähelepanu ülesse ja annab illusiooni avaramast silmade ümbrusest. Lõpetage tumepruuni või musta ripsmeduzhiga ja ärge unustage ka alumisi ripsmeid.

(Küsimused vastamiseks saata „Meie Elu" toimetusse või otseselt: Elli Kalvik, 166 Sherwood Ave. Apt. 2, Toronto, M4P 2A8. Tel. 483-1545)

EATON'S SALES AGENT
VELI KINNUNEN, 179 Byng Ave. Willowdale, Ont. M2N 4K8
Tehke ostud EATON'ist, oma kodu mugavast elutoast.
Vältige liikluse ja parkimise probleemid.
HEAT PUMP ☆ Päikese energia kaasabil — suvel ÕHUJAHUTUS, talvel SOOJENDUS ☆ Muutke oma maja ajakohaseks, mugavaks nii suvel kui talvel ☆ Säästke energia kulu ☆ RIIKLIK TOETUS $800.—, kui asendate õhuküte moodsa HEAT PUMBAGA. ☆ Stereo, tv, Video, jääkapid, pliidid, pesumasinad, kuivatajad j.t. elektrimasinad kuulsa EATON'i garantiiga „Goods satisfactory or money refunded ☆ Müük ja tellimiste täitmine väljaspool Ontariot ilma Ontario sales taxita.
Helistage — tulen teie juurde
(416) 221-7694
Õhtuti ja nädalalõppudel
EATON'S

UNUSTAMATA ARMAST ISA

HUGO BERENDSEN'I

sündinud 5. oktoobril 1905
surnud 25. veebruaril 1981

sügavas leinas

TÜTRED

OOTAMATULT LAHKUS ARMAS

HUGO BERENDSEN

sündinud 5. oktoobril 1905 Amblas
surnud 25. veebruaril 1981 Torontos

mälestavad leinas

õde ALIDE Montrealis
vennad KARL ja ENDEL perekondadega Torontos
ÕED ja VENNAD perekondadega kodu-Eestis
SUGULASED USA-s ja Austraalias

Mälestame sügavas kurbuses kallist onu, vanaonu, ristiisa ja hõimlast

HUGO BERENDSEN'I

surnud 25. veebruaril 1981 Torontos

MAIE, JUKU
KARIN, PEETER ja
ANNI

ARMAST

HUGO'T

leinab

LEEVI

ARMAST TÄDI, VANATÄDI JA SUGULAST

ELVINE RAND WUNDERLICH'I

sündinud 26. veebruaril 1888 Huljal, Virumaal
surnud 27. veebruaril 1981 Charlestonis, S.C.

leinavad

BENITA VOMM
ANTS VOMM
MAI, JAAK, INDREK, TIINA ja
LINDA JÄRVE
MAIRE SINIVEE
ELFRIEDE SEEBLUM

Puhka rahus!

Südamlik tänu kõigile headele sõpradele, kes meie unustamata armsa abikaasa, isa, vanaisa, venna ja äia

ARMIN VAHER'i

surma puhul meid leinas lohutasid sooja käesurvega, kirjateel ja ajalehe veergudel ning tema kalmu kaunistasid lillede ja pärgadega.

Eriline tänu õpetaja Oskar Puhm'ile südamliku kõne ja troosti eest, pr. Tamara Norheim'ile kauni laulu eest kirikus, Toronto Võitlejate Ühingu lipuvalve ja järelhüüde eest hr. H. Kivi'le, pr. E. Loosberg'ile südamesse tungiva sooja järelhüüde eest Pensionäride Klubi nimel, skm. S. Kasele järelhüüde eest Kanada Skautide Maleva ning Kanada Skautmastrite Koondise nimel ja hr. E. Kuuskne'le, kes ütles järelhüüde koolivendade nimel.

LISANNE VAHER perekonnaga

Vaipade ja mööbli PUHASTUS
auruga (steamcleaning)
Helistada ERIK LOKBIK
tel. 447-9834

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Op. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-5240, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 8. märtsil PALVEPÄEVA JUMALATEENISTUS kell 4 pl. Solist Tamara Norheim. Peapiiskopi karjasekiri. Armulaud.

Pühapäeval, 15. märtsil JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Op. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4108

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 8. märtsil kell 11 hommikul. Laulusolist Evi Valge. Organist R. Toi.

Pühapäeval, 15. märtsil PALVEPÄEVA JUMALATEENISTUS armulauaga kell 11 hommikul. Laulab Cantate Domino C. Kipperi juhatusel.

(Palvepäevaga) 11. märtsil algavad KANNATUSAJA JUMALATEENISTUSED kell 7 õhtul.

Igal pühapäeval PIIBLITUND kell 10 h.; igal kolmapäeval kell 5 õ. NAISRINGI KOKKUTULEK.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: teisipäeviti ja neljapäeviti kell 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL

Pühapäeval, 8. märtsil kell 10.15 hommikul PÜHAPÄEVAKOOL. Kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõneleb J. Puusaag. Noorte vokaal ansambel. Kell 4 pl. VAIMULIK KONTSERT K. Raidi helitöist Toronto Ülikooli aulas (Convocation Hall).

Esmasp. 9. — laup., 14. märtsini EVANGEELIUMI NÄDALA kuulutuskoosolekud. Kõnelevad E. Mänd ja J. Puusaag. Vaimulik muusika. Kõigile tere tulemast.

Põhja poegade ülem kolonel Hans Kalm surnud

Erukolonel, arstiteaduse doktor Hans Kalm, kes oli Eesti Vabadussõjas soome vabatahtlike Põhja poegade rügemendi ülemaks, suri 1. veebruaril 91-aastasena oma kodus Jyväskyläs Soomes.

Kalm oli sündinud 21. aprillil 1889 Viljandis, kus ta lõpetas ka gümnaasiumi. Pärast seda lõpetas ta põllumajanduskooli ja kõrgema põllumajanduskooli Soomes.

Kalm tegi Oranienbaumi sõjakooli Venemaal ning võttis osa Esimesest maailmasõjast. Vene sõjaväes ülendati ta kapteniks. Kui Soome Vabadussõda 1918. aasta algul algas, ta siirdus sinna ning võttis sellest osa omanimelise pataljoni ülemana.

Kodumaale tuli Kalm tagasi Eesti Vabadussõja alguses soome vabatahtlikest koosneva Põhja poegade rügemendi ülemana. Koloneliks ülendati ta 1919. a. Hans Kalm on avaldanud raamatud nende kahe üksuse ja võitluste kohta mida ta juhtis.

Pärast Vabadussõda siirdus Kalm Ühendriikidesse, kus ta sai loodusparandusteaduste ning arstiteaduse doktoriks. Peale selle ta sai veel Mehhikos kirurgia doktoriks.

Aastaid hiljem siirdus Kalm Soome, kus ta töötas aastakümneid arstina Raumas Lääne-Soome rannikul.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused ja testamendi-pärandused on tulumaksuvabad.
Annetaja soovid täidetakse.
EESTI MAJA, 958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

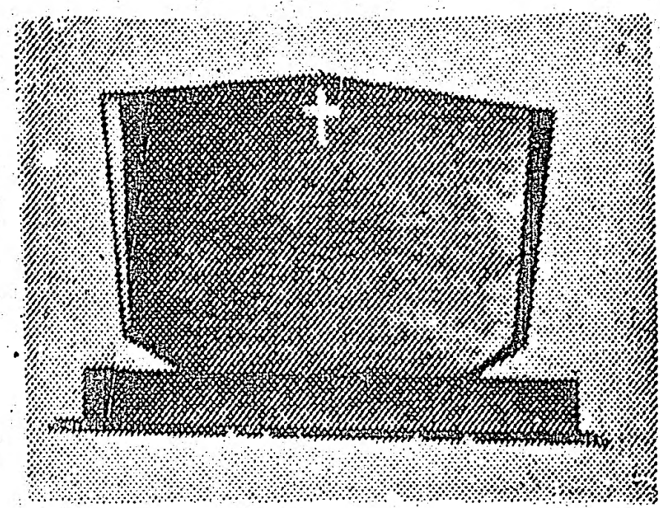

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 2A2
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Stone Church,
45 Davenport Rd.
Pastor Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #90
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-8178

Laupäeval, 7. märtsil kell 7 õ. PIIBLITUND. Allan Laur.

Pühapäeval, 8. märtsil kell 1.15 pl. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja täiskasvanuile. Kell 2 pl. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Laulab segakoor.

Teisipäeval, 10. märtsil kell 7 õ. PALVEÕHTU.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS

30 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6228
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 362 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 8. märtsil kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad J. Sepp ja jutl. E. Saraoja.

OTTAWA EESTI EV. LUTERI USU PAULUSE KOGUDUS

Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal

JUMALATEENISTUS on laupäeval, 14. märtsil kell 4 pl.

MONTREALI PAULUSE EESTI EV. LUTERI USU KOGUDUS

Kirik: 5220 Sherbrooke St. West.
Op. O. Gnadenteich
Esimees Ilmar Kurrusk,
P. O. Box 914, Alexandria, Ont.
K0C 1K0, tel. 613-525-2321
Laekur H. Oja
4305 Powell Ave. Montreal, P.Q.
H4P 1E5, tel. 733-7950

JUMALATEENISTUS on laupäeval, 14. märtsil kell 11 hommikul.

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K?
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

TÕNU TOOME, B.A.Sc., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road,
Suite 207
Toronto, Ontario, M6A 3A1
Tel. (416) 781-5556, 789-7579
kodus: 489-6709

SILJA S. SEPPI, B.A., M.Ed., LL.B.
ADVOKAAT-NOTAR
KEYSER, MASON, COLEMAN,
MCTAVISH & LEWIS
201 City Centre Drive, Suite 701
Mississauga, Ont. L5B 2T4
TEL. (416) 276-9111

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow, Hendy & Shirer
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110, kodus 699-2395

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepatöö
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu
Christian Dior, Rodenstock,
Zeiss jne.
Soft contact-lensed.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova,
Accutron

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

Euroopa kogemustega rätsep õmbleb meestele ja naistele
ÜLIKONNAD — KOSTÜÜMID
— MANTLID
kvaliteet materjalid
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ÄRIDES:	376 College St. 319 Danforth Ave. 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.
THUNDER BAY	
Finnish Book Store	168 S. Algoma St.
SUDBURY	
Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse — 1 a. $36.00, 6 k. $18.50, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
„MEIE ELU" TALITUS

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" .... kuuks.

Tellimisraha siinjuures ....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: ....

Postiaadress: ....

Kuupäev ....

....
(Allkiri)

EERIK LEPP

IN MEMORIAM

2. veebruaril lahkus elavate seast Montrealis aiandusarhitekt Eerik Lepp, kes sündis 1903. a. Tallinna linnaaedniku Hans Lepp'a pojana.

1923. a. lõpetas Tallinna Reaalkooli ja siirdus ülikooli õpinguteks Ungarisse Debreceni ja Budapesti, kus tema Kuningliku Ungari Ülikooli Aianduse ja Põllumajanduse fakulteetide lõpueksamid sooritas 1929. a. Kodumaale tagasitulnud saavutas õpetajakutse ja oli aianduse erialade õpetajaks Talinna Pedagoogiumis ja Kodumajanduskoolis.

Paralleelselt teostas haljasalade, parkide ja aedade kavandamist omavalitsuste, tööstulike asutuste ja eramajadele oma enda projekteerimisbüroo kaudu. Esines Ringhäälingus käsitades aiandusega seoses olevaid küsimusi ja oli ajakirja „Aed"-i kauaaegne kaastööline.

Põgeniku teekond viis Eerik Lepp'a üle Saksamaa 1947. a. Inglismaale, kus Newcastle upon-Tyne's Durham'i Ülikooli King's College's teostas uurimusi maastiku säilitamise, tööstuslikust mõjust ümbruskonnale ja viljakuse tõstmises.

1954. a. saabus ta Kanadasse, tegutsedes alguses Ottawas Central Housing and Mortgage maastiku (Landscape) inspektorina ja 1955. a. kuni puhkepalgale siirdumiseni 1972. a. Montreali Linna aiandusarhitektina.

Kutsumuse kaudu oli lahkunu illulooja, mida tema peale oma otsese elukutse harrastas ka vabal ajal maalikunstis. Tema loodud tööd kajastavad tihedat ja sooja sidet looduse ja inimese vahel.

Leinama on jäänud abikaasa ja tütar perega. Ja ka Välis-Eesti Korp! Wäinla liikmeskond. Kustumatu on meile mälestus Sinust, armas Eerik. Puhka rahus!

EMIL KUHI

PETER MARTIN

lõpetas 1980. a. kevadel Toronto Ülikooli Faculty of Education B.Ed. kraadiga ja sügisel Yorki Ülikooli Faculty of Graduate Studies Master of Arts, M.A. kraadiga ajaloo alal.

Sündinud 25. juunil 1955. a., keskhariduse saanud Lindsay Collegiate and Vocational Instituudis ja lõpetanud Trenti Ülikooli Peterboroughis ajaloo ja matemaatika honors kursused B.A. kraadiga.

Töötab praegu aktuaarina kindlustusseltsis.

KUHU MINNA?

☆ Neljap., 5. märtsil Eesti Majas Pensionäride Klubi pärastlõuna kohvi eeskavaga, kell 2.30 p.l.

☆ Laup., 7. märtsil TERR „Kungla" esitab „Kodumets ja kauged rannad" Seneca College'i aulas algusega kl. 7 õ.

☆ Pühap., 8. märtsil Kaljo Raidi helitööde vaimulik kontsert Convocation Hall'is, algusega kl. 4 õ.

☆ Laup., 14. märtsil Segakoori „Lõbus laupäeva õhtu" Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

☆ Pühap., 15. märtsil prof. Armas Hutri tööde näitus Eest Majas algusega kl. 3 p.l.

☆ Pühap., 15. märtsil virulaste kokkutulek Tartu College'is algusega kl. 2 p.

☆ Laup., 21. märtsil kalameeste kevadpidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

☆ Esmasp., 23. märtsil prof. Rein Taagepera loeng Tartu College'is algusega kl. 8 õ.

☆ Reedel 27. ja laup. 28. märtsil Cosmopolitan Opera esitab G. Verdi „Falstaff" Toronto Ülikooli MacMillan teatris algusega kl. 8 õ.

☆ Laup., 28. märtsil Toronto Eesti Seltsi kevadpidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

☆ Pühap., 29. märtsil kontsert-jumalateenistus Hamiltonis algusega kl. 4 õ.

☆ Laup. 4. aprillil Eesti Rahvusteater esitab komöödia „Tõrges tütar" Leaside Highschool'is, 200 Hanna Rd. algusega kl. 7 õ.

Tartu Ülikooli 61. aastapäeva tähistamiselt Londonis. Istuvad vasakult — Leida Kukas, Leida Krass, dr. Jaak Taul (end. EV. Tartu Ülikooli õppejõud), mag. Salme Pruuden (võttis osa Ülikooli avamisest 1. 12. 1919), mag. Salme Aareandi. Seisavad — Gerda Sultson, Herta Hilbronn-Ilves, Henny Valk-Mester (võttis osa Ülikooli avamisest), William Stockholm, Harald Osi, Väino Pärtel, Helbe Sepp, Ilmar Kurvet, Albert Kerson, Helmi Bauman-Tarn, Tiit Reigo, Alma Tinni-Goodwin.

KAS KUNSTNIK LEPVALTSI ABIKAASA MÕRVATI?

Väärtuslikud maalid kadunud — kriminaalpolitsei alustas juurdlust

Hamilkar Mengel on pöördunud politsei poole, et alustada juurdlust kas kunstnik Rudolf Lepvaltsi abikaasa langes mõrva ohvriks ja selgitada kuhu jäi väärtuslik maalide kogu.

Helgi Lepvalt leiti 26. juulil 1979. a. oma kodus USA Maine osariigis South-Paris'is luumurrete ja nahaaluste verevalangutega. Ta lamas voodi äärel peaga öölaua sahtlis.

Hamilkar Mengeli informatsiooni järgi tegi laiba ülevaatuse dr. H. Richard Bean ja lahkamise patoloog dr. H. S. Sodhi, kes surma põhjusena leidsid verevalangu ajju pea vigastuse tagajärjel. Dr. Bean oletab, et surma põhjuseks võib olla kas õnnetus või mõrv. Viimast oletust jagab Lepvaltside arst dr. J. Eshleman ja mõrva võimalust ei eita ka kohtuarst (medical examiner) dr. Ronald P. Roy.

Pärast kunstnik Rudolf Lepvaltsi surma 1. juunil, kolis tema abikaasa Paris Hilli tuliuude linnamajja kus sai kolmetoalise korteri, mille muretses sotsiaalametnik Jaque Bennett.

Kolimise perioodil külastasid teda New Yorgist Leili Pärn ja Heinrich Jalakas, kes korrastasid korteri. Nad pakkisid välja surnud kunstniku Rudolf Lepvaltsi õlimaalid, millede arv ulatus üle viiekümne. Kolimine Paris Hilli toimus augustikuu alul 1978.

1979 aasta kevadtalvel ja varasuvel helistas Helgi Lepvalts Maine ajakirjanik-kirjanik Hamilkar Mengelile abi saamiseks. Ta soovis, et Mengel tooks temale New Yorgist arstirohte ja toiduaineid.

Juulikuu algul helistas ta taas Templi ja palus, et Mengel otsekohe sõidaks tema juurde. (Templi — South Parisi vahemaa on umbes 60 miili). Seda Mengel ka tegi. Ta võttis ka kaasa Rudolf Lepvaltsi sõbra vandeadvokaat-insener Juhan Kohjuse, kes samal ajal veetis Mengeli juures oma suvepuhkust. Kui mõlemad jõudsid Helgi juurde kaebas viimane. et sotsiaalametnik J. Bennett käib tema äraolekul vargil, ära olevat võetud pesu, raha ja muid pisiasju.

Bennet omas Helgi korteri välisukse võtme.

Ta palus Mengelit, et ta paneks välisuksele uue luku.

Kui järgmisel nädalalõpul Mengel ja Kohjus sõitsid uuesti South-Paris'i selgus, et ostetud lukk ei sobinud välisukse lukupessa. Mengel lubas vahetada luku sobiva vastu.

25. juuli õhtul tundis Helgi end halvasti ja helistas dr. Eshlemanile. Kohalejõudnud doktor tegi närvide rahustamiseks süsti. Doktor lahkus Helgi korterist umbes kell 9 õhtul.

26. juuli hommikul märkasid majainimesed, et korteri välisuks oli lahti.

Kohale tulnud sotsiaalametnik Bennett leidis Helgi Lepvaltsi surnult ja teatas politseile.

State Maine kriminaalpolitsei andmeil sõitis samal päeval auto maja juurde ning sellest väljunud inimesed sisenesid Helgi Lepvaltsi korterisse. Nad kandsid välja ja laadisid autosse kõik väärtusliku.

Nii on kadunud üle viiekümne Rudolf Lepvaltsi õlimaali. Ühe pildi hinnaks on juba $3000—4000. Kadunud on ka väärtuslikud fotoalbumid, kirjavahetus, raamatud, haruldane päevik, ehted (kuld, hõbe), kasukad, televisioon, raadio, diplomid jne.

Tsekiraamatu kättesaamisel selgus, et pangast oli välja võetud $600. Selle väljavõtjaks oli J. Bennett.

Need inimesed pidid olema teadlikud väärtuslikest õlimaalidest ja ja muust varast. Neil oli ka korteri välisukse-võti.

Maine kriminaalpolitsei toimetab juurdlust.

„Rajaleidjad" tähistasid vabariigi aastapäeva

„Rajaleidjate" gaidlipkonnal toimus pidulik Vabariigi Aastapäeva tõotuseandmise koondus 21. veebruaril Peetri kirikus, millele järgnes lipkonna üksuste vaheline lauluvõistlus.

Pidulik osa algas kirikus lipkonna juhi ngdr. Rita Valter'i tervitusega vanematele ja lipkonnale. Õpetaja O. Puhm'i palvuse järele tervitas lipkonna vanem gdr. Ene Runge, meenutades, kuidas vaba Eesti noored uhkusega osa võtsid Vabariigi Aastapäeva paraadist, kuigi oli külm ja varbad külmetasid.

Piduliku koonduse kõne pidas 12 a. gaid Riina Kindlam ilusas ja puhtas eesti keeles. Riina ütles oma kõnes: „Kui sa püüad ühe metslooma, hundi või rebasekutsika ja paned ta kõige suuremasse ja ilusamasse puuri ja söödad talle kõige paremat toitu, ta ikka tahab olla vaba, kuigi ta vabaduses ehk hoopis vaesemalt elaks. Eesti gaididel on üks siht: Aidata oma kodumaad vabastada. Meie teeme seda niimoodi, et räägime, loeme ja kirjutame eesti keelt, teame Eestit ja ta ajalugu, kirjandust ja lihtsalt oleme tublid eestlased. Nii meie, gaidid, aitame meie kodumaad Eestit."

Hellakeste lubaduse andsid juhtidele ngdr. Ingrid Kütt'ile ja ngdr. Rita Valter'ile Kristiina ja Linda Isotamm'ed, kes käivad koondustel 85 miili kauguselt Drumbost. Gaidide tõotuse võtsid vastu gdr. Ene Lüdig ja ngdr. Rita Valter. Tõotuse andsid: Lisa Kald, Riina Kindlam, Pia Kori, Ingrid Kängsepp, Rita Lees ja Marina Van der Veen.

Liisa Soots deklameeris oma luuletuse „Kiisu".

Peale tseremoonia kirikus koguneti alla saali, kus oli kaetud kena kohvilaud ngdr. Ellen Kütt'i ja ngdr. Ilme Paar'i poolt. Kohvi joodud, algas lauluvõistlus auvanema Meeli-Ann Tanner'i rändauhinnale. Kohtunikkudeks olid gdr. Ene Runge, ngdr. Erna Tigane ja ngdr. Anne Liis Tüll. Iga üksus pidi laulma ühe isamaalise, ühe gaidliku ja ühe laulu omal valikul. Arvesse võeti: Sõnad selged, hääldamine, elavus ettekandmisel, instrumentaalne saade või mitmehäälne laul.

Peale „ägedat" võislust tulid esimesele kohale vanemgaidid 318 punktiga. Gaidid ja hellakesed olid tasavägised, saavutades 283 punkti. Varem on hellakesed võitnud kahel korral ja gaidid samuti.

Oli väärikas Eesti Vabaduspäeva pühitsemine.

„RAJALEIDJATE" LIPKOND

Kalameestel oli õnne

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi esimene kalapüügi võistlus sellel aastal toimus Simcoe järve jääl Royal Beach'is 14. veebr. Võistluse tegi eriti põnevaks see, et igal võistlusest osavõtjal oli õnne nii mõndagi kala jääaugust välja tõmmata. Suurima kala püüdjaks osutus E. Martinson 7 naela ja 8 untsilise haugiga, seega E. Martinson kaitses Kaljo Laanemetsa mälestusrändauhinda 1981 aastal. Teisele kohale tuli A. Lukk 3 naela ja 8 untsi siig, kolmandaks E. Harilaid 3 naela ja 4 untsi siig.

☆

Järgmise seltsi üritusena korraldatakse teine kalapüügi võistlus sellel aastal Simcoe järve jääl Royal Beach'is laupäeval, 14. märtsil. Võistlus toimub East York Trophies poolt väljapandud rändkarikale ja seltsi poolt väljapandud auhindadele. Võistluseks koguneda kell 7.30 hommikul Virginia Beach'is järve jääl asuval parkimise platsil. Lähemal informatsiooni võistluse korra kohta antakse kogunemise kohal. Pärast võistlust palutakse koguneda Royal Beachi F. Aadli suvila juurde.

JUHATUS

E.V. aastapäev Vana Andrese Koguduses

Vana Andrese Kogudusel on saanud tavaks meenutada ja pühitseda Eesti Vabariigi aastapäeva pidulikult oma koguduse ringis jumalateenistuse, kontsert-aktuse ja koosviibimisega.

Möödunud E.V. aastapäeva peeti koguduses laupäeval, 21. veebruaril, rohke osavõtuga. Jutlustas õp. A. Taul teemal Paabeli vangipõlvest, sidudes seda meiegi saatusega. Teenistust kaunistas koguduse segakoor A. Kiviku juhatusel, lauldes J. Sibeliuse „Finlandiast" palvelaulu ja J. Aavku „Hoia Jumal Eestit" ning langenute mälestamisel ja saateks kodumaale „Su üle Jumal valvaku".

Järgneval, koguduse naisringi poolt korraldatud kohvilauas koguduse suures saalis kuulati Hans Kivi päevakohast sisukat aktusekõnet. Muusikalise osa täitis meie parimaid pianiste Tiina Mitt, esitades A. Kapi „Sügis", K. Raidi „Capriccio" ja F. Chopini „Polonaise". Leerinoored esitasid deklamatsioone ja noor andekas sopran Evi Valge esitas laule A. Kiviku klaverisaatel.

Kunstnik Ed. Ole sai REE kultuuriauhinna

Rootsi Eestlaste Esinduse auhinnakomisjon koosseisus Mai Raud, Kristiina Kauri, Arvi Moor, Ervin Pütsep ja Arvo Mägi otsustas 1981. a. REE kultuuriauhinna määrata kunstnik Eduard Ole'le.

INIMENE ELAB KAUEM, AGA SURM TULEB ÄKKI

Lähemas tulevikus pikeneb inimeste eluiga, aga nende surm tuleb äkki. Eluiga pikeneb keskmiselt u. 85 aastani võrdlemisi hea tervise juures. Vananemissurma eel ei käi pikaajalisi haigusi. James Fries, kes töötab Stanfordi ülikooli juures, väidab:

— Valged naised elavad praegu kõige kauem, ainult veel 7 aastat puudub võimalikust 85-st aastast. Kolm aastat neist seitsmest olenevad ebanormaalsetest surmajuhtumitest.

— On kindlaks tehtud, et meditsiiniliste ja sotsiaalsete vahenditega saab inimese eluiga pikendada. 95% sureksid sel puhul vanuses 77—93 aastat. Nn. ebanormaalsete surmajuhtumite tõttu jääks tegelik eluiga siiski teoreetiliselt võimalikust lühemaks.

MÕJUTADA IGA

Fries väidab, et kroonilisi haigusi on võimalik edasi lükata ja et palju vananduse sümptoome on võimalik vähemalt mitu aastat leevendada niisugusel määral, et inimesed neid eriti ei märkagi igapäevases elus:

— Prognoosid näitavad, et väga vanade inimeste arv ei tõuse ja et see aeg, mil inimesed enam ei suuda enda eest hoolitseda, ei pikene. Kroonilised haigused jäävad lühemaks perioodiks inimese elus ja selletõttu pole meditsiinilisi põhjuseid inimesi pikemat aega ravida kui siiani.

Fries peab tõenäolikuks, et inimene ise suudab mõjutada oma eluiga.

Robert Butler, kes juhatab USA vananemisinstituuti, usub, et Friesi tulemused pole küllalt optimistlikud, vaid väidab ise, et peaks olema võimalik eluiga veel kümne aasta võrra pikendada. Friesi tähelepanekud ja järeldused polegi nii äärmuslikud, kui esialgu võiks uskuda.

JOGHURT EI AITA

Fries on edasi leidnud, et inimese kehal on hiiglasuured reservid. Organid suudavad töötada umbes neli kuni kümme korda nii palju kui nende tööd on vaja üleelamiseks. 30-dast eluaastast peale hakkavad keha reservid kahanema. Niisiis puuduvad päris vanadel inimestel reservid peagu täielikult. Siis ei aita enam treenimine ega joghurti söömine.

Kõige vanem inimene siiani sai 114-aastaseks. Ta oli jaapanlane. Maailma pressis ilmub tihti andmeid väga vanade inimeste kohta. Need on enamasti suured liialdused. Peagu eranditult tulevad need andmed piirkondadest, mis on arengust maha jäänud ja kus tegelikult pole võimalik vanust kindlaks määrata. Inimesed ise väidavad, et nad on teatud vanaduses, aga neid andmeid pole võimalik kontrollida.

Miks saavad inimesed tänapäeval vanemaks?

— Oluline on muidugi haiguste ravimine, ütleb Fries. Tuberkuloos, poliod, kopsupõletik ja mitmed teised taolised haigused olid sajandi alguses umbes 50 korda harilikumad kui tänapäeval.

SUITSETADA VÄHEM

Viimasel ajal on vähem inimesi surnud südameatakkidesse. Täpselt miks, on raske öelda. Arvatakse, et parem toit ning rohkem treeningut on tähtsad tegurid. Tulevikus arvatakse, et vähktõved vähenevad kui inimesed vähem suitsetavad.

Uurijad arvavad, et inimese bioloogiline eluiga aeglaselt kasvab. Saja aasta peale kasvab eluiga umbes ühe kuu võrra.

Keha on võimalik korras hoida kehalise treeninguga. Mälu ja psüühilist tervist on võimalik alal hoida teiste abinõudega — treeninguga sellel alal.

EPL

Jõekääru suvekodu vajab majanduslikku abi . . .

T.E. Naisseltsi juhatus on alustanud Jõekääru suvekodu korraldamise eeltöödega, mis hõlmab personali palkamist, kui ka hoonete ja ümbruse korraldamist.

T.E. Naisseltsi Jõekääru Laste Suvekodu alustab tänavu tegevust 12. juulil ja kestab kuni 22. augustini. Suvekodu juhatajateks on pedagoogid Maido Musta ja Jaan Veenpere.

Mõned aastad tagasi pöördus T.E. Naisseltsi juhatus eesti ettevõtete ja organisatsioonide ning üksikisikute poole palvega majandusliku abi saamiseks. Palvesse suhtuti rahuldavalt ja annetatud toetused katsid väikeste laste tarele tehtud uue katuse kulud, kontoriruumi remondi ja vajalikud parandusetööd suvekodu hoonete korraldamisel. Meil on aga veel palju hädavajalikke töid teha: kahele tarele on vaja uusi katuseid, remonti vajab söögisaal ja perenaiste toad, seltskondlik ruum vajab lõpetamist. Selleks, et kõiki neid töid läbi viia puuduvad meil majanduslikud võimalused.

Käesolevaga pöördume uuesti eesti ühiskonna poole palvega majandusliku abi saamiseks. Palun ärge suhtuge sellesse abipalvesse ükskõikselt, vaid andke oma panus kohe. Iga annetus on meile vajalik ettenähtud tööde läbiviimiseks!

Kui soovite oma annetust tulumaksust vabastada, siis palume tshekk kirjutada National Estonian Foundation of Canada nimele ja saata see Eesti Sihtkapital Kanadas juhatusele. Kui aga tulumaksust vabastus tõendit ei soovita, siis palume tshekk kirjutada Estonian Women's Society of Toronto Inc. nimele ja saata aadressil:

Toronto Eesti Naisselts Ink.
c/o Heljo Novek
50 Old Kingston Rd. Apt. 5-602
Scarborough, Ont. M1E 4Y1

T.E. NAISSELTSI JUHATUS

EESTI MARGINÄITUS AUSTRAALIAS

Sydney Eesti Margiring korraldas 1978. a. lõpul X Austraalia Eesti Päevade puhul marginäituse, mis leidis palju külastajaid.

Käesoleval aastal korraldab Margiring eesti marginäituse pühapäeval, 31. mail Sydney Eesti Maja mõlemas saalis, kus on väljapanekuid Eesti markidest ja Eesti postiajaloost, lisaks ka Eesti Vabariigi rahasid ja vähemal määral teiste maade margikogusid.

Marginäituse puhul annab Margiring välja nägusa mälestusümbriku, kahjuks väga piiratud arvul. Ümbrikke on võimalik tellida juba aprillikuust alates aadressil: Sydney Eesti Margiring, P.O. Box 147, Darlinghurst, NSW, 2010, Australia, hinnaga à 30 c Austraalia vääringus, millele postiga tellides lisandub saatekulu. Näituse päeval varustatakse ümbrikud näituse eritempliga, mille eest ei ole lisamaksu. Väike osa ümbrikke varustatakse Austraalia 22 c postmargiga ja ametliku postitempliga. Nende ümbrike müügihnnaks on 60 c.

Odavmüügil heliplaadid:

A. RAUDSEPP

„Lõunamaa linn"

„Tule rändame mändide varju . . ."

(Eesti gaidide ja skautide laulud suurlaagritest.) — Hind à $3.75 pluss Ont. müügimaks 7% ja postiga tellides saatekulu à 87 c. plaadilt.

Müügil

F. J. OINAS

„KALEVIPOEG KÜTKEIS"

ja muid esseid rahvaluulest, mütoloogiast ja kirjandusest. — Hind $13.00 (bros.), postiga tellides saatekulu $1.00 raamatult.

Ilmus müügile

ANDRES KUNG

„A DREAM OF FREEDOM"

Four decades of national survival versus Russian imperialism in Estonia, Latvia and Lithuania 1940—1980. — Hind $19.40, postiga tellides pluss saatekulu $1.00

„MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave. Toronto. Ont.
M4K 2R6

◎ Mis on teie maja väärtus?
◎ Helistage meile! Meie anname teile tänase turuhinna.
◎ Meie müüme MLS kaudu või eksklusiivselt.

HEINO PÄRNSALU
Real Estate Broker
469-5118

LINDEN
REAL ESTATE LTD. Realtor

1014 Queen St. E. (sissekäik 8 Boston Ave.) Toronto, Ont. M2M 2T9
— 21 a. kogemusi kinnisvarade vahendamisel —